

HVINISFOS POSTEN

FRA REDAKSJONEN

Vi syntes det ville være hyggelig i år å få en juleandakt av sogneprest Halvor Norgaard. Vi bladde i gamle årganger og fant frem til "Julen, en virkelighet" — som vi med Norgaards samtykke gjengir på s. 1. Han hadde andaktene sammen med andre, i den gamle Hunsfosposten.

Norgaard hadde vært hjelpeprest i Vennesla i 7 år da han i 1946 overtok som sogneprest etter Aamund Tønnesen. Vi siterer fra "Sølvtråden": — Så hendte det at tre hyggelige begivenheter regnet ned over hodet på den konstituerte sogneprest i Vennesla: for det første ble han som den yngste av en mengde søkere, utnevnt til embetet, så fikk han sin kone — Åsa fra Hornnes — og derpå kunne de som nygifte flytte inn i den nyoppførte prestegård i Vennesla.

I 1967 ble Norgaard utnevnt til sogneprest i Gjerpen soknekall. Da hadde han vært i Vennesla i 28 år, de siste år som prost.

I Gjerpen ble Åse og Halvor i 8 år og slo seg derpå ned i Kristiansand som pensjonister. Pensjonist og pensjonist fru Blom! Halvor har siden gått fra vikarpost til vikarpost, og fra 1. okt. i år vikarierer han som sogneprest i Søgne.

Vi ba Halvor om et bilde. Som vanlig kom han med en lun bemerkning — Ja, ja, dere får vel få det, en må jo være snill!

La det å være snill være grunnlaget vi bygger på når vi ønsker hverandre

GOD JUL — GODT NYTT ÅR!

Vennesla Menighetshus som vises på omslaget i Sigurd Gundersens strek, ble ferdig og vigslat til kirkelig bruk i pinsen 1966. Det hadde altså 15 års jubileum i år.

Allerede fra starten av viste det seg å dekke et stort behov. I alle år har det vært — søndagsskole — pikeforening — gutteforening — ten-gruppe — kvinneforening — eldretreff — vanlige møter. Dessuten foregår mye av konfirmantundervisningen der. Der er fester og utlodninger. Huset er i det hele tatt fullt belagt. I år har menighetshuset også fått tilbygd en flott barnehage som allerede er i full gang.

Kjelleretasjen under barnehagen, innredes i disse dager ved dugnad og frivillige gaver. Dette skal gi enda mere plass til forskjellige aktiviteter, bl.a. skal Vennesla Kr. musikkorps ha fast tilhold der. Det planlegges mer utstrakt ungdomsarbeide blant de litt eldre ungdommer osv.

Menighetshuset kan, som man forstår, ønske alle aldersgrupper velkommen.

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av
Hunsfos Fabrikker
Hunsfos Arbeiderforening
Hunsfos Funksjonærforening
Hunsfos Bedriftsidrettslag

REDAKSJON

Redaktør Tryggve Kittelsen
Einar Bakken
Marianne Bjørnvall Aasgård
Tor Dalsøren

TRYKT HOS

Sørtrykk, Vennesla
på Matt Hunscode 100 gr/m²
Omslag
Hunsfos Granprint 200 gr/m²

JULEN – EN VIRKELIGHET

Av sokneprest Halvor Norgaard

At julen, slik vi mennesker skaper den, er en virkelighet, det trenger intet bevis. Denne høytid er preget inn i vårt sinn gjennom de mange, mange opplevelser som er knyttet til den. Vi har alle en ganske bestemt oppfatning av hva jul er – mener vi.

Er nå det så sikkert? – Det vi kjenner er julens feiring, og den kan være nokså forskjellig fra land til land og fra tid til annen. Vi føler oss hjemme i de former og skikker som julen feires under på våre breddegrader, men mon vi ikke vil kjenne oss litt utenfor om vi skulle tilbringe disse desemberdager på en helt annen kant av kloden? – Ikke for ingenting søker flest mulig å sette kursen mot hjemlige trakter når det nærmer seg jul.

Men bak all jule-feiring ligger en jule-virkelighet, gitt av Gud til alle mennesker, hvor enn de bor, og hvilke kår de enn lever under. Det er Kristus-virkeligheten. Kjenner vi den?

"Han mellom sine egne stend, er då av sine ikkje kjend, gjeng som ein framand i verdi."

Det strekker ikke til med alt som skal minne om Ham, – juletre, julegaver osv. – når Han selv settes utenfor og forblir oss en fremmed. Den virkelighet som er vår forandres ikke synderlig i det lange løp om vi har disse festdager, når de ikke bringer oss nærmere Ham.

En virkelighet forandres bare når den møter en annen virkelighet som finnes. Der Han kommer til blir alle ting nye, slik bibelen viser det. Syndesorg må vike for nåde, uro for trygghet, hat for kjærlighet, likegyldighet for hellig innsatsvilje. Akkurat som mørket fortreges og blir borte når der tennes et lys. Det er ikke mørkt lenger.

"Det skjedde i de dager." Med de velkjente ord begynner juleevangeliet. På det og det bestemte punkt i historien og under de og de ellers kjente

forhold intraff det største og mest gjennomgripende av alt som har hendt, at Kristus Jesus kom til verden for å gjøre syndere salig. En Gud-fremmed verden fikk Gud i sin midte, ja, inn i sin egen slekt. "Gud vart vårt broder i jolenatt". – Barnet som ble født skulle ifølge den gamle profet ha navnet Immanuel, det betyr: Gud for oss. At Jesus Kristus er her, innebærer altså den realitet at Gud stiger over på vår side. Da kan vi si med Paulus: Er Gud for oss, hvem er da imot oss? Han som ikke sparte sin egen sønn, men gav ham for oss alle, hvorledes skal han kunne annet enn gi oss alle ting med ham? Rom. 8, 32.

Jesus Kristus er her, det betyr nådetilbud fra himlens Gud med fremtid og håp for dem som ellers ville gå mot død og fortaptelse.

Jesus Kristus er her, det betyr vilkår og grobunn for varme og kjærlighet mellom mennesker som ellers er velkjent med kulde.

Og så er det jul.

Kjære medarbeider!

Når dette nummer av Hunsfosposten kommer ut, er jeg forhåpentligvis i fullt arbeid i min nye stilling ved Hunsfos Fabrikker.

Først og fremst vil jeg takke for de hyggelige velkomstord jeg fikk i forrige Hunsfosposten. Det har selvsagt stor betydning for en nykommer å føle at en er velkommen – og at dette gjelder på

alle nivå i bedriften. Jeg kan love at jeg skal forsøke å gjøre mitt beste for at vi sammen skal løse de mange og store oppgaver som ligger foran oss.

Som kjent, har Hunsfos Fabrikker i endel år vært inne i vanskelige tider. Jeg har hverken grunn til eller bakgrunn for å komme inn på årsakene til den økonomiske utvikling ved bedriften, men kan kun fastslå at vanskene ennå ikke er overvunnet. I tiden fremover får vi drøfte mål og midler. Jeg skal derfor ikke nå komme med detaljerte enn si bastante oppfatninger. Hovedsaken blir å gjøre bedriften konkurransedyktig igjen og å bedre situasjonen på kort og lengre sikt. Dette med utgangspunkt i våre totale ressurser og innenfor de rammebetingelser som gjelder for denne bransje.

For å oppnå våre mål, må vi søke å legge opp til en fornuftig totalpolitikk, avpasset etter den aktuelle situasjon samt å

foreta nødvendige disposisjoner til rett tid og i riktig omfang.

Spesielle anstrengelser må gjøres for å få et best mulig samarbeid med våre kunder og leverandører for å levere gode produkter rettidig og til konkurransedyktige priser.

Dette er store oppgaver og en heldig gjennomføring forutsetter at vi alle drar lasset sammen. Enkelt sagt, at vi hver på vår plass er innstilt på og forstår at nettopp hver enkelt innsats er avgjørende for at vi sammen skal lykkes.

Så gjenstår å ønske alle Hunsfos-ansatte med familie en riktig God Jul. Nettopp i disse uvisse og urolige tider er det et stort behov for oss alle å ta del i en riktig god gammeldags julehøytid.

Egil Flaatin

HUNSFOS ARBEIDERFORENING 75 ÅR

Ved Reidar Liane og Jan Skårdal

Under navnet Venneslands Arbeiderforening ble vår fagforening stiftet den 14. november 1906. Først i 1916 ble navnet forandret til HUNSFOS ARBEIDERFORENING.

De første 50 årene av foreningens historie er utførlig beskrevet i et hefte som utkom i 1956. Vi vil derfor konsentrere oss om de siste 25 år og har valgt å gi et resyme over de mest aktuelle saken i de enkelte formannsperiodene.

Gustav Kile

GUSTAV KILE 1957.

Helkontinuerlige skift var foreslått av bedriften og mye av foreningens arbeid ble derfor viet denne sak. Forslaget ble kjølig mottatt av arbeiderne og det ble avholdt en rekke medlemsmøter hvor denne skiftordningen ble diskutert. Bedriften foreslo at det skulle være fellesferie og deretter en 3 måneders prøvetid på skiftordningen. Forslaget var oppe på medlemsmøtet og ble nedstemt.

Av beretningen for dette året går det fram at det ble holdt en rekke forhandlingsmøter med bedriften, og en rekke avtaler ble opprettet. Formannen var av den mening at i de fleste tilfeller var resultatene tilfredsstillende.

Elektrikerne på Hunsfos hadde tidligere egen fagforening. I 1957 meldte de seg inn i Arbeiderforeningen og har siden den gang hatt sin representant i foreningsstyret.

Olav Jortveit

OLAV JORTVEIT 1958.

Jortveit satt som formann i ett halvt år. Da frasa han seg formannsvervet p.g.a. de vansker han møtte ved forhandlingene, og annet, med bedriftens ledelse. Han mente det derfor var riktig at andre overtok. I dette halvåret ble det tatt opp en rekke saker, bl.a. ny skiftordning etter forslag fra skiftfolkene, lønnsutbetaling hver 14. dag m. m.

Gunnar Strandberg

GUNNAR STRANDBERG 1958-59.

Søndag den 28/9-58 ble det avholdt halvårsmøte og Gunnar Strandberg ble valgt til ny formann med stort flertall.

I hans formannsperiode var det den helkontinuerlige skiftordningen som var den største saken for styret. Etter en rekke medlemsmøter og forhandlinger ble det innført en prøveordning, og i den prøvetiden ble det høstet en rekke erfaringer som senere kom til nytte.

I slutten av 50-årene ble det en oppsving på tillitsmannsopplæringen. Flere brevninger ble startet og en del ble sendt på ukeskurs. Fagforeningen støttet opp økonomisk, slik at den enkelte deltaker ikke skulle tape arbeidsfortjeneste. Tillitsmannsopplæringen har blitt bedre og bedre i årene fremover, både i tilbud og økonomisk støtte, idag vil f.eks. ingen lide økonomiske tap.

I 1959 ble det innført 45 timers uke, og etter beretningen (protokollen) går det fram at opplegget for dette ble løst på en måte som de fleste var godt fornøyd med.

Forhandlinger med bedriften blir vanskeligere – en "hardere" linje innføres. Forhandlinger om bl.a. lønnsforhøyelser blir mer og mer avvist av ledelsen.

Vår første tekniske dir. blir ansatt, noe vi bl.a. merket ved at reglementet på flere punkter ble innskjerpet.

SALVE AAS 1960-67.

Fagforeningsformannens oppgaver og arbeid var stadig økende, dette innså også bedriftsledelsen, og resultatet ble at Salve ble vår første heltidsansatte formann.

Overgang til helkontinuerlig skift var enda ikke ferdigbehandlet da denne perioden startet, men i 1960 var forhandlingene avsluttet og skiftordningen kunne innføres i hele fabrikk. Ved forhandlingene fikk fagforeningen gjennom et forslag om at i fremtiden skulle arbeiderne selv bestemme hvilke skiftordning som skulle benyttes.

Salve Aas

I begynnelsen av 60-årene ble det foretatt store utvidelser og moderniseringer. Dette medførte at foreningen og dens tillitsmenn fikk ekstra mye å gjøre ved forhandlingsbordet. Bemanningen på enkelte plasser måtte reduseres, og dette, sammen med nye lønnsavtaler førte til en hyppig møtevirksomhet.

Permitteringer var også kjent på denne tid. Sommer og høst hadde gitt liten nedbør og dette førte til vannmangel og strømutkoblinger. Her på fabrikken ble lysene slukket i de avdelinger som sto tomme. Etter en tid var heller ikke det nok, og en måtte gå til det skritt å stoppe endel avdelinger. En god del arbeidere måtte derfor permitteres og enkelte ble gående hjemme i flere uker.

Et eget feriested ved sjøen hadde lenge vært arbeidernes ønske, og etter mange undersøkelser fant man et sted. Her har foreningsstyret, især formannen, nedlagt et kolossalt arbeid som fortjener all ros. Vesøya har fallt i alles smak. Prisen var 140.000.

Hengebroen fra Graslia var også et omdiskutert tema i 60-årene. Bedriften ville ha denne fjernet p.g.a. utbyggingplaner. Vi ville ha en form for kompensasjon, og flere ting ble foreslått. Etter forhandlinger kom en frem til følgende: Bedriften betaler et engangsbeløp på kr. 15.000,- og setter opp en "mini"-vakt på Moseidmoen hvor det blir plassert stemplingsur.

Fagforeningens medlemstall hadde økt med årene, og i 1964 var "toppen" nådd. Hele 99% var da tilsluttet foreningen. Vernetjenesten som hadde ført en forholdsvis anonym tilværelse, ble omorganisert. Verneombudsververt ble nå koblet sammen med avdelingstillitsmannen, og det ble arrangert kurser, slik at den enkelte fikk opplæring i dette arbeidet.

Det ble opprettet et produktivitetsutvalg på 4 medlemmer, 2 ble oppnevnt av bedriftsledelsen og 2 av foreningen. Dette utvalget hadde bl.a. som oppgave å utarbeide en generalplan for hele bedriften for å forsøke å finne frem til en mer rasjonell drift. Utvalget kom frem til flere tiltak som de mente kunne gjennomføres, men dessverre viste det seg vanskelig å få gjennomført disse forslag p.g.a. div. årsaker. Dette utvalget arbeidet aktivt og holdt på en god stund, men p.g.a. nevnte forhold og at det i tillegg ble vanskelig å samarbeide med bedriftsledelsen, mente våre folk at det var liten hensikt å fortsette med det

videre arbeid, og utvalget ble derfor nedlagt.

Samarbeidsprosjektet ble også startet i denne perioden. I denne forbindelse utførte "Instituttet for industriell miljøforskning" forskningsarbeid. I en avtale mellom LO og NAF skulle endel fabrikker tas ut til dette prosjektet, og Hunsfos var en av disse. Hensikten med forskningen var å kartlegge arbeidsmiljøet. En ville forsøke å omforme den enkelte arbeidsplass slik at det ble en mer meningsfylt jobb. Denne virksomheten holdt på i 6-7 år.

Også i denne perioden ble det holdt flere kurs for medlemmene, og det kan bl.a. nevnes at 2 av medlemmene deltok på Genève-skolen for faglig internasjonalt samarbeid. Salve Aas og Reidun Madsen er de eneste av våre fagforeningsmedlemmer som har deltatt der.

Kåre Berg Andresen

KÅRE BERG ANDRESEN 1967-77.

Etter Salve Aas overtok Kåre Berg Andresen som formann høsten 1967. Han hadde tidligere sittet i styret, og var nestformann da Salve gikk av.

Kåre var ualminnelig godt likt av medlemmene, og han ble da også sittende som formann i hele 9 år. Det var fremgangsrike år for foreningen, og mye arbeid ble lagt ned. Det ble da også oppnådd mye gjennom disse årene. Fra sentralt hold kom opprettelsen av den kollektive hjemforsikringen. Den møtte mye motstand i startfasen. Mange benyttet seg av reservasjonsretten, men etter hvert som man så fordelene ved ordningen, bl.a. at den var desidert den billigste forsikringsform, at forsikringssummen ikke hadde noe tak, at hele premien kunne trekkes fra på selvangivelsen, ble reservasjonen trukket tilbake etter hvert. Idag er det bare et fåtall av med-

lemmene som fortsatt er reserverte, og man må kunne si at ordningen fungerer tilfredsstillende.

Opprettelsen av PM 3-4 som selvstyrt gruppe var også en av de store sakene. Det var stor aktivitet i foreningen i arbeidet med dette prosjekt. Det var noe helt nytt, avdelingen selv skulle i stor grad ha styringen. Det oppstod selvsagt problemer underveis, men disse ble løst gjennom gruppemøter og samarbeid. Formannen ble tatt bort, avdelingen skulle føre timer og iverksette tiltak selv. I 1968 utløp prøveperioden og ordningen ble permanent. Avtalen var et viktig skritt på vei mot industrielt demokrati. Senere, mot midten av 70-årene, ble det stagnering og fremdriften opphørte.

Men det skjedde andre ting innen foreningsvirksomheten også i denne perioden. I 1973 gikk vi over til et nytt lønnsystem som vi har ennå. Systemet gikk i korthet ut på at alle prod.avd. skulle ha samme grunnlønn. Det var videre delt inn i 5 lønnsklasser med avansement etter hvor lang ansiennitet man hadde, og en ekstra klasse for gjennomførte operatørkurs. Lønnsystemet krevde mye forarbeid, og det var en rekke gruppemøter og medlemsmøter. Vi hadde også en omlegging av produksjonspremier, 2 forhandlingsrunder for hele bedriften, samt tariffoppgjør, og samlet ga dette medlemmene en lønnsøkning på ca. 50% over en 18 mnd. periode.

Av andre ting å bemerke var opphøring av stempling i Vakta. Avstanden mellom funksjonær og arbeider skrumpet inn. Vi gikk over til utlønning over bank, og inn i sjekkalderen. Vi fikk en generell arbeidstidsnedsettelse som ga skiftarbeiderne 4 friperioder a 10 dager i løpet av et år, samt opprettelsen av et 5. skift.

På foreningens feriested, Vesøy, skjedde det også saker og ting. Vi hadde storbrannen i mai 1969, da hele den gamle bygningen brant ned. Gjenoppbygging ble raskt bestemt, og man valgte et stor hus med 3 vertikaldelte leiligheter. Det ble bygget nytt sanitæranlegg, og senere kom det småhytter til, ialt 4 stykker.

Kåre Berg Andresen var en aktiv og dyktig foreningsleder. Han ble da også valgt inn i Forbundsstyret, og ble der medlem av Forbundets forhandlingsutvalg. Noe av det han var med på å gjennomføre sentralt, var 40 timers uke for kvinnelige arbeidere og

fritt arbeidstøy til alle arbeidstakere. Han tok i 1977 imot tilbudet fra bedriften om å bli lønningssjef, og gikk av som fagforeningsformann på årsmøtet samme år.

Øystein Lie

ØYSTEIN LIE 1977-78.

Øystein Lie overtok som formann etter perioden med Kåre Berg Andreassen. Øystein hadde også tidligere sittet som styremedlem. Det var en vanskelig tid å overta formannsvervet, bedriftens økonomiske situasjon hadde vært svak helt siden 1965. Det kom allikevel som et sjokk da direktør Jarlsby i et møte med fagforeningen på vårparten 1978, opplyste at bedriften var i store likviditetsvansker, og måtte foreta en omfattende sanering og refinansiering. Parallelt med dette måtte bedriften rasjonalisere og redusere arbeidstokken med 130 mann. Foreningen kom ikke til enighet med bedriften i denne saken. Det endte med voldgift hvor vi tapte alle stillingene. Bedriften innbød også til ny aksjetegning og foreningen vedtok på medlemsmøte å kjøpe aksjer for kr. 15.000.

I forbindelse med refinansieringen og rasjonaliseringen, ble det gitt et generelt lønnstillegg på kr. 2,70 til samtlige arbeidere. Det var senere ikke mulighet for å få høynet lønnsnivået, da lønns- og prisstopp kom senere på året og vare ut hele 1979.

Ny sykkelønsordning ble innført fra 1. juli 1978. Det innebar full lønn under sykdom fra og med første fraværsdag. Dessuten gikk nyordningen ut på at bedriften skulle betale de første 10 sykedagene, mens trygdeverket betalte fravær utover 10 dager. Dette innebar en større belastning for bedriftene, da de fleste fravær er under 10 dager. Korttidsfraværet gikk litt opp, generelt over hele landet, en periode etter innføringen. Men, forholdene har etter hvert stabilisert seg, og vi må si at ordningen var et stort fremskritt for arbeidstakerne.

På vårparten 1978 kom det også et brev fra Arbeidstilsynet. Skiftsordningen vår var ulovlig i henhold til den nye arbeidsmiljøloven. Saken gikk frem og tilbake en tid. Bedriften engasjerte seg sterkt på arbeidernes side, og etter at representanter fra Arbeidstilsynet hadde vært til stede på medlemsmøter og fellesmøte mellom fagforeningen og bedriften, endte saken med at vi fikk dispensasjon til fortsatt å kjøre vår skiftplan.

Hunfosheimen ved Oggevatn hadde av branntilsynet fått pålegg om nytt elektrisk anlegg. Det ble tatt opp lån på tilsammen 75.000 kr. til utbedring, slik at heimen nå er i topp stand. Heimen blir forøvrig ikke ofte benyttet av våre medlemmer. Derimot blir den ofte utleid til lag og foreninger samt skoler for kurs og møtevirksomhet.

Lorents Larsen

LORENTS LARSEN 1979-.

Formann i jubileumsåret er Lorents Larsen. Han tiltrådte etter årsmøtet våren 1979, etter å ha sittet både som styremedlem og nestformann.

De siste par årene har vært tunge og vanskelige å drive fagforeningsarbeide i. Bedriftens økonomiske situasjon har overskygget alt annet, og foreningsvirksomheten har stort sett vært preget av samarbeid med bedriftsledelsen for å berge så mange arbeidsplasser som mulig. Når vi sier samarbeid, så betyr selvsagt ikke det enighet i ett og alt. Det har således vært tildels sterke meningsforskjeller om hvordan bedriften bør organiseres og ledes, noe også fagforeningen har uttrykt ved flere anledninger.

Våre medlemmers lønnsnivå er ikke så godt som vi kunne ønske oss, i jubileumsåret. Fra å ligge på 2.-3. plass på landsbasis for treforedling for 8-10 år siden, har vi gradvis gått nedover og ligger idag på 15.-20.

plass. Men det må straks innskytes at forholdene omkring oss og tiden vi lever i, er den vesentligste årsak til denne tilbakegang. Fagforeningen har såvisst tatt ut det som er mulig, og vel så det. Vi er sogar blitt beskyldt for å være uansvarlige i så henseende. Det mener vi selvsagt ikke vi er. Bedriftens økonomiske situasjon skyldes ganske andre ting enn fagforeningens lønnskrav.

Hele 1979 var det lønnsstopp. I år fikk vi tak på lønnsgradningen, og senere ny lønnsstopp. Vi fikk ny direktør sommeren 1980, og det ble satt ned en styringsgruppe med flere undergrupper til å foreta en fullstendig gjennomgåelse av samtlige avdelinger ved bedriften. Resultatet ble nedleggelse av PM 1-2, og en reduksjon i arbeidstokken på 210-240 årsverk. Dette førte til mye arbeid for fagforeningen, og vi fikk gjennom at ansienniteten skulle følges ved oppsigelsene. Heldigvis fikk hele saken den lykkelige utgang at ingen behøvde å sies opp. Det ble ut på ettervinteren -81 klart at PM 1 skulle startes igjen, og vi kom faktisk i den situasjon at vi hadde for lite folk. Men det var en spennende tid for mange av våre medlemmer som gikk i angst for å bli oppsagt.

Senere kom så bedriftens beslutning om å selge kraftstasjonen. Det var tvingende nødvendig, og en lang forhandlingsprosedyre mellom bedriften, Statskraftverkene og Vest-Agder E-verk begynte. Fagforeningen har også hele tiden vært med i forhandlingene, og formann Lorents Larsen har hele tiden stått sentralt i bildet som vår representant. Industriefondet har vært sterkt engasjert, bl.a. ved å gi lån og henstand med tidligere lån.

Men andre ting har også skjedd i foreningen. Vi innførte en kollektiv ulykkesforsikring for alle våre medlemmer fra 1. jan. 1980. Det er en meget god forsikring som gjelder både medlemmet, ektefelle og barn, hvor som helst de måtte befinne seg. Det er allerede flere som har hatt bruk for ordningen. På vårt feriested, Vesøy, har vi hatt tildels store uttelling i forbindelse med boring etter vann. Det skulle imidlertid være tilfredsstillende vannforhold der nå. Ferieplassen blir utnyttet fullt ut hele sommeren. Det er stor rift om hytten i ferietiden.

Hvis vi til slutt skal si litt om fremtidsutsiktene for Hunfos og fag-

Arbeiderforeningens styre i jubileumsåret

Bakerst fra venstre: Reidar Arntsen, Harald Iversen, Jan Skårdal, Thorbjørn Olsen, Guylar Strubel, Bjørn H. Knutsen, Reidar Liane.

Sittende fra venstre: Rolf Andersen, Åsta Ingebretsen, Lorents Larsen.

Sverre Finnstad var ikke til stede da bildet ble tatt.

foreningen vår, så blir det ikke alt for optimistiske toner vi kan komme med. For bedriften ser underskuddet for 1981 ut til å bli rekordhøyt. Mange forklaringer kan gis til det, bl.a. har salget av kraftstasjonen tatt betydelig lenger tid enn forutsatt. Dette igjen har medført store rentekostnader på lån som skulle vært innfridd. Vi har en del produksjonsenheter som er blitt for gamle og umoderne, og prisnivået for papir er svakt, da særlig på eksportsiden. Valutaendringer har også ført til noe tap for bedriften. Det er i den senere tid investert ganske

betydelig i moderne datautstyr ved papirmaskinene, og et omfattende investeringsprogram er i gang, så vi får håpe at inntjeningsvevnen øker i takt med det.

Foreningens virksomhet går sin gang. En beklagelig utvikling, som går igjen i all forenings- og organisasjonsvirksomhet, gjør seg gjeldende også her. Det gjelder aktiviseringen av medlemmene. Det er svært vanskelig å få folk med i virksomheten, vanskelig å finne tillitsmenn til å bekle de forskjellige verv. Det har lett for å bli slik at de som er villige, må dele

for mange verv mellom seg. Det kan fort bli for mye på hver enkelt, og man får ikke den tiden man burde bruke for å skjøtte de respektive verv på en tilfredsstillende måte. Resultatet kan bli dårlig for foreningen som helhet. Derfor en oppfordring mot slutten av denne oversikten. Støtt opp om foreningen vår, kom med riset, men glem heller ikke rosen. Dette kan trenge i vanskelige tider for å fatte nytt mot til å ta fatt på nye oppgaver. Resultatene fra de siste 25 års arbeid viser at det nytter.

Jan Skårdal – Reidar Liane

GOD JUL!

Hilsen Vaskeballetten

Kantinen

Det er forslag om at orienteringsløpere skal spise i eget avlukke.

Tankekors for materialister:

Vi som har det så godt – hvorfor har vi det ikke bedre?

Hørt under O-jubileet:

En mann med svekket hukommelse gikk til legen. Denne spurte:
– Når begynte det?
– Hva da?

En same flyttet til Bergen. Han hadde hørt at det var så mye rein der.

DEN GAMLE GARDE

Torbjørn og Helga Vigsnes får «Gunhildsprisen»

Tekst: Tryggve Kittelsen

Det er ikke tilfeldig at vi oppsøkte Torbjørn (83) og Helga (83) Vigsnes i år – jubileumsåret for Hunsfos Arbeiderforening.

Torbjørn er den eneste gjenlevende tillitsmann som var med og forhandlet på Hunsfos under arbeidskonfliktene i 30-årene.

Helga tilhører den ene av tre kjente Venneslafamilier som nedstammer fra Ole Thomassen og hans hustru Tone (f. 1832, d. 1909). Selv ble Ole 92 år. Det er familien Nordal som Helga hører til. De andre familiene er Strandberg og Heiseldal. Alle tre familier har medlemmer som har vært særlig aktive blant annet innen fagforeningen og i arbeiderpartiet, og har vært sterkt representert på Hunsfos.

Det var en opplevelse å komme til det fredelig stedet på Nesane hvor vårt ektepar bygde hus i 1925. Det var tydelig at det også hersket fred i stuen og harmoni i sinnene. Hyggeligere stund kunne vi ikke hatt. De to 83-åringene strålte av godt humør og fortellerglede. Og sånn som de kunne huske!

Torbjørns far, Gunvald Vigsnes, kom til Vennesla fra Karmøy i 1883 og var med under byggingen av Setesdalsbanen. Det var ikke travlere enn at han også hadde tid for Anne Tønnesdatter Neset som han giftet seg med. Svigerfaren Tønnes Andreas Thorkildsen drev gårdsbruk på Nesane. Han kom fra Heia like ved. Ekteparet fulgte jernbane-anlegg og skiftet bosteder. Torbjørn ble født i Vestre Aker. I alt hadde de 6 barn. I 1900 overtok Gunvald svigerforeldrenes gård på Nesane. Ved siden av gårdsarbeid hadde han arbeid som murer, og Torbjørn var med i dette arbeid fra 15-års alderen. Anne Tønnesdatter døde i 1908. Gunvald giftet seg på ny med Martha Telefsen, og fikk 4 barn med henne.

Det Torbjørn husker best fra guttedagene var bading og løping på tømmeret i Venneslafjorden. Da var hans bror Tønnes Vigsnes, som lever ennå, med. Tønnes var lett til bens. Det hendte at han i voksen alder løp på tømmeret fra Nesane til Drivenes og fortsatte over heiene til sin hytte på Jeppestøl. Denne ble benyttet av speiderne den tid Tønnes var speiderfører. Moren hadde det alltid travelt. Alt tøy måtte hun sy selv som vanlig var på den tiden. Som oftest var det å sy om gamle klær så hele barneflokkene fikk noen å gå i.

Torbjørns 4 søstre er døde. Gunhild var gift med Tønnes Neset som ble over 90 år. Gudrun var gift med Gotthard Andersen som var formann på verkstedet.

Under 1. verdenskrig seilte Torbjørn på Frankrike, og på USA hvor han ble ett år i 1918. Lønningen til sjøs var dårlig, det var ikke til klær engang!

Torbjørn og Helga Vigsnes.

I 1920 begynte han på Hunsfos og var først 10 år i renseriet. Derpå var han 10 år på taubanen inntil krigen begynte. Da ble det innskrenkninger og Torbjørn tok arbeid hos Betongbygg A/S hvor han ble til pensjonsalder. Han var jernbinder, og var blant annet med å bygge blekeriet og PM5 på Hunsfos.

Interessant er det å høre Torbjørn fortelle om fagforeningsarbeidet – særlig fra 30-årene da han var nestleder i Emil Hildebrandt, Hans Pedersen, og Henry Jensens formannstid. Dette er nøyere beskrevet i Hunsfos Arbeiderforenings 50-års jubileumsbok. Fædrelandsvennen hadde et omfattende intervju med Torbjørn den 10. nov. 1979.

– Hunsfos Arbeiderforening var ikke tilsluttet noe forbund de første årene, og under den første streiken i 1911 måtte de handle på egenhånd. Papirarbeiderforbundet kom først i 1914. På den tiden var bare halve arbeidsstyrken organisert. Han husker godt kampen om 8 timers dag. I 1921 var det streik i 7 uker, og det var stor uro da bedriften meldte seg inn i Arbeidsgiverforeningen. To år senere var det tre ukers sympatistreik, og året etter "lockout" som varte i 2 uker.

Gjennom resten av 20-årene var det stadig uro i forbindelse med nedskjæring av arbeidstokken og reduksjon av lønningene. Parolen lød: mer fart, mer produksjon, mindre mannskap, innskrenket arbeidstid.

I 1931 ble Hunsfosarbeiderne kastet ut i den lengste "lockouten" i mellomkrigsårene. Den varte i vel 25 uker. Arbeidsgiverne ville ha en lønnsreduksjon fra 25-40%, mens arbeidernes krav gikk ut på 10-15% lønnstillegg og 6 timers skift. Resultatet ble en lønnsreduksjon på 5-6%. Både i 1932 og 1933 var det alvorlig intern strid, og i 1934 gikk arbeiderne igjen til streik. Direktøren hadde krevd en "særavtale". Blant annet skulle ferien reduseres. Det var opphisset stemning, og arbeiderne var enige om at de ikke ville la seg diktere. Dette fikk Torbjørn og én til i oppdrag å meddele direktøren. Direktøren ble da så sint at han spente småstein så det sprutet. Etter endt oppdrag gikk de to ned på jernbanestasjonen og satte seg og lo. Humøret var der, selv om situasjonen var meget bekymringsfull. Om aftenen ble siste skift hentet med hornmusikken og det ble blant annet spilt utenfor direktørboligen. Ved en senere anledning

var det innsamling til musikken, og direktøren ble også spurt om bidrag. Han gav denne kommentaren: — og jeg som trodde jeg hadde gratis musikk.

På denne tiden levde arbeiderne under forhold som var lite menneskeverdige. Under streikene var det særlig vanskelig å få endene til å møtes. Barneflokkene var for de fleste, meget stor. Det var ikke sjelden at sykdom forverret situasjonen. Til noen hjelp var det at forretningene var greie til å gi kreditt. Poteter var til stor hjelp. Det var innsamling blant arbeiderne til dem som var syke. Fra 1932 ble det istedetfor innsamling startet en hjelpekasse. De som hadde særlig lang syketid fikk noe støtte av Forbundets kasse. Kommunen kunne lite gjøre, omkring 1934 var den moden for konkurs. Bare få familier hadde støtte gjennom fattigkassa. I den vanskeligste tiden var det i Vennesla, av en befolkning på under 4000 voksne og barn, registrert hele 600 arbeidsløse. Det var dramatik i luften i bygda og på Hunsfos.

Torbjørn avrunder samtalen med å si: — fra 1936 ble det nok så levelige forhold. Det hadde vært stadige forhandlinger som noen ganger varte til langt på natt. Vi var ikke kommet sovende frem til bedre arbeidsbetingelser.

Helga tilhører den kjente Nordal familien som har vært sterkt tilknyttet Hunsfos. Særlig dreierbenken har virket tiltrekkende på Nordalene. Vi går tilbake til Helgas bestefar Ole Thomassen (Tomåsen) som i mange år var sagmester på Hunsfos. Han bodde først sammen med sin hustru Tone f. Endresen på husmannsplassen Røraasen oppe i heia øst for Drivenesvannet. Han var husmann under Drivenes hvor det var greit å arbeide. Bøndene omkring benyttet ham som sagmester. Ekteparet kom senere til å bo på husmannsplassen Bomtreassen under Egelandssaa. Etterat Ole fikk jobb på Hunsfos flyttet familien til et lite bruk — Heiseldal. Det var da 7 barn hvorav 6 sønner. Vi nevner noen:

Endre Olsen, Helgas far, som tok navnet Nordal etter flytting til Tvangsdalen øst for Hunsfos (omtales nedenfor).

Ole og Tone Thomassen

Tobias Strandberg som bygde hus på sagtomta og hadde tatt navn av plassen. Hans kone het Anne Marie og de hadde 8 barn, derav 3 døtre. Tobias døde i 1942, 82 år gammel, og hadde arbeidet på Hunsfos i 50 år. Huset ble solgt til Hunsfos Fabrikker i 1912 og familien flyttet til Digemyr hvor slekten ennå bor, blant andre Olav Strandberg, som var kommunkasserer i de vanskelige 30-årene. Olav hadde vært formann i arbeiderforeningen på Hunsfos. Han var bestyrer for fattigkassa. Det fortelles at han en tid måtte lure seg hjem fra kontoret langs jernbanelinjen. Han orket ikke å møte sine tidligere arbeidskamerater i nød. Olav har forøvrig hatt 3 sønner og 1 datter på Hunsfos. Den ene sønnen, Gunnar, var mekaniker og formann en tid i fagforeningen. Han er nå vaktmester på Skarpengland skole. Hunsfosposten i 1958 inneholder mere om Strandbergfamilien, og også om Heiseldalfamilien som vi her bare skal omtale kort.

Jakob Heiseldal var den ene av to sønner til Ole og Tone som tok navnet Heiseldal. Han begynte allerede som 14-åring på Hunsfos, og ble i 1938 tildelt Kongens fortjenestemedalje. Det var 10 barn i familien. Han hadde flere sønner på Hunsfos, bl.a. Tobias Jakobsen som fikk Norges Vel Medaljen i 1952 og som igjen hadde tre døtre og en sønn på Hunsfos. Tobias måtte tidlig ut å arbeide. Allerede som 7-åring begynte han å gjete.

Ommund Heiseldal var den andre som tok navnet Heiseldal. Han var kort tid på Hunsfos. Hans sønn Otto er pensjonert og var dreier på Hunsfos og blant annet kjent som ekspert på låser. Han var meget med i organisasjonsarbeid, satt to perioder i Vennesla formannskap og i en kort periode var han ordfører i kommunen.

Tilbake til Helgas far Endre Nordal, gift med Julie f. Andersen. Han stod hele 45 år ved dreiebenken i verkstedet av de 48 år han var i bedriftens tjeneste. Benken stod dengang der maskin 1 nå er plassert. Han hadde 4 sønner som trådte i farens fotspor. Den eldste, Olav, la årene inn i 1957 etter å ha vært hedret både med Kongens fortjenestemedalje og Norges Vels medalje for sin innsats. Han ervervet seg gjennom årene en enestående dyktighet og erfaring som mekaniker. Han var en av stifterne av Hunsfos Arbeiderforening og var æresmedlem av foreningen. Mange husker sikkert Olav som bedriftens "øyelege". De som hadde fått skarpt "usynlig" støv på øyet gikk til Olav. Han fikk det ut på et blunk. Da han trådte tilbake overtok broren Johan denne jobben. Hunsfosposten undrer på om Johans sønn Egil, som arbeider hos Brødrene Mangseth, fortsatt har den gamle skikk? Johan som var dreier på Hunsfos, hadde motorbåter og urmakeri som hobby. Broren Sigurd var også dreier. Den 4. broren, Helmer, er pensjonert reparatør. Alle brødrene fikk Velsmedaljen for lang og tro tjeneste. Søstrene var — Tekla, gift med Arthur Bakken som var på verkstedet (foreldre til Erling Bakken på Adtkaverkstedet), Ragna Stormo, — og altså vår Helga.

Som en kuriositet kan nevnes at familien pr. 1958 var representert i rett nedadgående linje i 5 generasjoner (rekord?). Olav Nordals sønn Omar som er pensjonert, arbeidet i blekeriet mens hans sønn Erling var på laboratoriet. En tid var både bestefar, far og sønn i Hunsfos' tjeneste samtidig.

De omtalte familier må sies å ha vært meget produktive, ikke bare materielt, men også med å skaffe "rekrutter".

I så måte er Torbjørn og Helga ingen unntakelse. De har ialt 7 barn, 2 piker og 5 gutter. Alle bor i Vennesla og 3 arbeider på Hunsfos, det er Georg, Endre og Einar. 20 barnebarn er det blitt og 7 oldebarn. Under diamantbryllupet i 1980 var slekten sam-

Litt om «den harde tida» i 75-års jubilentens ungdom

Tekst: Tryggve Kittelsen, tegning Sigurd Gundersen

For en tid tilbake ble en kvinne intervjuet. Hun levde alene på ei øy og ernærte seg av fiske og av ei ku. Hun ble spurt om hun ikke hadde tenkt å gifte seg. — Nei bevare meg vel, jeg klarer meg fint med kua, en mann er det bare bryderi med —. Så egoistiske var ikke arbeiderkvinnene i Vennesla i den "harde tida". De sørget for mennene og for rekrutteringen til industrien — en hel stim kom ut av deres produksjon. Og produktene var av beste kvalitet har det vist seg.

Torbjørn Viksnes forteller at under en forhandling på Hunsfos hadde direktør Maartman Moe i sinne slengt ut: — Det er tyskerblod i Hildebrandt. — Det er riktig det, sa Hildebrandt, men jeg har gjort mere for fedrelandet enn direktøren har. Jeg har ti barn, og direktøren har bare ett.

Mennene visste å sette pris på de varme, hjelpende hender der hjemme. Hans Nilsen, Arbeiderpartiveteran i Vennesla med 34 år bak seg som aktiv lokalpolitiker og fagforeningsmann, var anleggsarbeider og unngikk fabrikk-konfliktene. Også han gikk arbeidsledig i 7 måneder: — Men jeg fikk ikke matlapp. Jeg hadde fått ny kone og kunne ikke forlange mer, har han uttalt.

Det var kvinnene som hadde strevet med å få endene til å møtes. I beste fall hadde hun sild og poteter til familien. I den vanskeligste tiden var det klippfisk julaften og skralt med pakker under juletreet. Kanskje ikke så rart at noen av og til lurte unna en slant til "ei halv ei". Litt farge på en grå tilværelse måtte til. Ofte gikk det for vidt. Askedal, foreningens annen for-

DET BLE EN HEL STIM AV DET

mann, fortalte på 50-års festen: — Den første festen måtte vi snart avbryte på grunn av fyll og slagsmål. Vi lå langt tilbake i opplysning dengang. Og for-

sto ikke vårt eget beste. Nå kan vi feste sammen i all gemytterlighet.

Det var ikke bare Vennesla som var "fuktig". Det fortelles fra Bentse

let til stor hagefest i trivelige Nesveien 25.

Vi har søkt å gi glimt fra en tallrik slekt som stammer fra et husmannspar. Barneflokkene har vært store. Alle har måttet slite hardt for livets opphold, særlig hardt i eldre tid.

Vi har fått høre litt om arbeidskampen i 20- og 30-årene, da det også var klasseskiller i bygda. Det hendte

endog at kvinnene stemte annerledes enn mennene av religiøse grunner.

Det var ikke bare en tid med knyttete og foldete hender. Det var også en tid med en god slumpe takknemlighet, rettskaffenhet, hjelpsomhet og ikke minst humor. Det fortelles at det var alminnelig å høre klingende latter fra hus og fra grupper samlet på trappa. Har ikke vi moderne, vel-

fødde, egoistiske mennesker noe vesentlig å lære fra denne tiden da intet var gitt?

Kan vi bli i stand til, med hjertet å ta imot lærdom fra denne tiden, å benytte den i arbeid for en rettferdigere verden?

Vi tildeler Torbjørn og Helga Vigsnes Gunhildsprisen med takk for hva de har gitt oss.

Bruk, i Kristiania, Norges eldste papir-fabrikk, at de hadde to kraftige fabrikkhester, og en dag skulle direktøren låne en av hestene på en bytur. Til sin forferdelse oppdaget han at hesten stoppet av seg selv utenfor hvert brennevinssalg. Hvordan det gikk med bedriftens kjørekarer etter avsløringen, vet vi ikke. I dag kunne en ikke gjøre en tilsvarende test. Da det ikke er mulig å få en bil til å stoppe av seg selv.

Vi tenker oss en gjennomsnittsarbeiderfamilie i Vennesla i "den harde tida". Ekteparet Hans og Grethe har 8 barn og en til er i anmarsj. Det er en sen høstdag og han kommer hjem fra arbeidet på Hunsfos. Det har vært lønnsdag, og Hans syns at han etter en uke med lange arbeidsdager og mye slit hjemme hadde fortjent "ei halv ei", og slappe av med kortspill borte hos Jens.

"Æ ska gje dæ flaske æ, seie Grethe, litt sørgmodig — ho hadde nok gjønne sett at Hans hadde fått sæ ein frikveld. — Forresten så slå du i sønn vinglase sist du fekk ein dram.

— For no tull på dæ, kjerring — det va jo bare stetten som røyg.

— Nei du Hans, det bli 'kje no på dæ nå. Husk det svære udlegge mi hadde te Elsas konfirmasjon, det tappa oss heilt. Det bannane kjene på småjobbane sine æ'kje meir enn te det aller nødvendiaste udstyr. Snekkåren ska lage ski te Per. Albert ska ha skåo, vi du at an ska prøve å gjømme beina sine på juletreffesten? Harry æ spørt om å være mæ på turnoppvisinga å må ha kvid bokse — de he mi 'kje rå te. Kræsjan prøve dr. Eivindson å få inn på sanatorie, mi kan 'kje sende an agårde uden sjebelie klæe.

Æ sy om klæe te dei minste bannane, men æ må ha nytt stoff au. Den som mi vente greie sæ vel me det udstyre den forje fekk. Å ska mi finne på te å ha onne juletrete?

Det kan 'kje bli møe. Æ strikke sokke te Gerd, men æ fær 'kje ti te å gjårr de færi, så æ legge bonningen med pinnane i onne tree, så vett o å o kan vente sæ.

Nei du Hans, du må gjør reint i grisehuse i kveld åsså må du hånge ve å gjorr i stan parafinlampa, æ må bruke strømmen te stryginga. Så må du ta mæ dæ bannane ner på fabrikken så de kan få sæ et bad. I morra må du se å få reparert tage å ettepå må du gå te Ålefjær å fiske. Mi he lide mad nå.

Hans lusker avgårde til grisehuset, og tenker på hvordan det kan ha seg at det er så mye som er ruskende galt. Hva sier Martin Tranmel — Opplysningen innen det bestående samfunn fortsetter og indre motsetninger sprenger det i stykker. — Jeg må snakke med Hildebrandt i morgen. Kan det være riktig at en må jobbe støtt og allikevel ha det trangt? Og sånn som Grethe må slite. Godt å være organisert så vi iallfall kan fremme våre interesser på Hunsfos.

Etter å ha utført sine plikter kommer Hans inn i stua som nå er stuende full. Noen av barna forsøker å lese lekser, men det blir ikke ro til det. Det fikk heller være med leksene, og så får det gå som det går. Grethe ber Hans reparere et par sko, selv sitter hun og syr. Det er fred i stua en stund. Så tar Grethe opp en sak hun lenge hadde gått og fundert på.

— Du Hans, kan det være rekti a dæ å være så harli intressert i Arbeiderbevegelsen, ikke misforstå mæ, æ tykke arbeiderfelleskapets verdie æ store, men de må 'kje gå ud øve dei reliøse verdiane. Æ tykke mi skolle stemme Venste begge tåo.

Då blei Hans sinna — Du he 'kje veed på sånno. Du ska nok få se at Arbeiderpartiet osså vil komme te å ta vare på dei reliøse verdiane.

På dette tidspunktet kom bestefar og bestemor ned fra loftet og det ble en velsignet fred i stua. Bestefar var så god til å fortelle historier og det varte ikke lenge før hele flokken lo så huset ristet.

Derpå var det tid for å re opp alle sengeleiene for natten, i stua og på kamerset. Hvile for trette lemmer måtte til for å kunne klare en ny lang slitets dag. Og sove godt kunne alle.

Slik omtrent artet kanskje livet seg dengang. Det var fattigdom, men tiden var også kjempende. Og det var ikke mangel på humør.

Fagforeningshøvdingen, Torkild Hodnemyr, hadde sagt til en venn den siste tiden han arbeidet på Hunsfos: — Det er noe jeg ikke fatter. Tidligere var tiden så mye drøyere. Etter arbeidstidens slutt var vi på heia og høyet, kona hadde 8 barn som alle krevde sitt, allikevel hadde vi tid til sosialt samvær. Jeg tror at sola nå må gå fortere!

Og sola må ha fortsatt å akselrere helt til våre dager. Materiell vekst har løst mange problemer, men det har ikke vært bare bra.

Nå er det nesten et problem å vite

Vitsestafetten

Oddvar Ellingsen utfordret forrige gang Alvild Husøy, vakta, som kvitterer med denne historien.

Alvhild Husøy

En mus ble tiltrukket av en liflig duft — plump så datt den ned i et vinanker!

En sulten katt var vitne til katastrofen.

— Ta meg opp — sa musa — så skal du få spise meg opp — jeg vil heller det enn å drukne.

Katta var ikke sen om å fiske musa opp, men musa smatt inn i et hull og kikket frekt på katta.

— Det var dårlig gjort, sa katta. Du lovet meg at jeg skulle få ete deg.

— Det er så mye en lover i fylla, svarte musa.

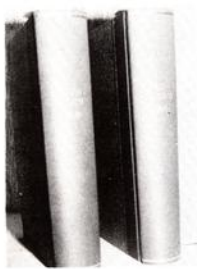
Alvhild utfordrer Georg Viksnes.

hva man bør ønske seg. Men fortsatt stiller tiden krav.

Skal den bli sunnere, gladere?

Til jubilanten sier vi: Kjemp for en bedre verden, og for et liv med hverandre!

Klar! Gå!

HISTORIE

Hunsfos for 30 år siden

Direktør Johs. B. Knobel som nå ikke lenger var vår administrerende direktør, men fortsatte som styrets formann, hilste Hunsfos' arbeidere og funksjonærer fra direksjonen i anledning julen og det nye året. Vedr. PM5 hadde han bl.a. denne kommentaren:

– Det er klart at når en såvidt ny maskintype kommer igang må først alle bli "dus" med maskinen, og det er for meg en glede å kunne si at etter noen små uoverensstemmelser ble vennskapet nokså snart sluttet. – Det fyrhus som nå bygges, blir bygget etter aller siste moderne prinsipper og gir plass for 2 fyrkjeler, men hver av fyrkjelene skal gi 50 pst. mere damp enn det gamle fyrhus.

Hva det gamle fyrhus angår, tok skorsteinen seg en tur ned 1,5 år for tidlig. Vi er takknemlige for at dette løp av uten at noen kom til skade, og at vakthavende 1. fyrbøtter Foss var så snar med stengningen av olje og damp at videre brann og eksplosjon ble unngått.

– Utvidelsen i kokeriet gir en kapasitet på 27.000 tonn cellulose pr. år. . . . har det vært noen uoverensstemmelser i det året som har gått, er det noe som sitter igjen av ondt, så la oss alle være enige om at vi begraver alt sammen med det nye året.

"T. T." hadde en lengre artikkel om et 3 ukers opphold i England. Han avsluttet med en appell til de unge: Nytt tiden, lær sprog, spar penger, legg reiseplaner – og realiser dem.

(T. T. står for Trygve Tønnessen).

Halvor Norgaard hadde noen tankevekkende ord om "Slik er Gud".

Kaptein Toft på M/S "Talabot" hadde en fornøylig beretning om en papirrull fra Hunsfos på reise.

T. Kittelsen – som da bodde i Sarpsborg – hadde sendt en artikkel "Vedkommer idretten oss alle sammen?" Han sier blant annet: Når det gjelder konkurranse, er nok de fleste enige i at den som føler seg stor over å ha fått 1. premie, er temmelig alene om å se noen virkelig storhet i prestasjonen, og på den annen side er det vel neppe noen som synes at sistemann er en ynkelig person, vel og merke så lenge han ikke er en "dårlig taper".

Hunsfosposten for 25 år siden

Magnar Andersen og Karl Hodnemyr var de første som fikk stipendium av Hunsfos Fabrikkers utdanningsfond. Stipendiet var på kr. 5000,- for hver pr. år. Hodnemyr skulle ta 2 år på den tekniske skolen i Göteborg, mens Andersen skulle lese i Horten hele tiden.

Årsoversikten var ved adm.dir. Gunnar Borgen. Han kom nærmere inn på omslaget i markedsforholdene og den økte konkurranse, og de problemer Hunsfos Fabrikker stod ovenfor.

Stortingsmann Ole Jørgensen gav tanker i forbindelse med julens budskap.

Regnskapsskjef Hugo Torjusen sluttet og ble etterfulgt av Otto Hagman.

Så over til den store begivenhet i 1956, Hunsfos Arbeiderforening var 50 år.

"En slik fest som denne kunne ikke være tenkelig i vår tid" uttalte den gamle arbeiderveteranen A. T. Askedal i sin tale på 50 års jubileumsfesten som ble holdt i Arbeiderforeningen i Kristiansand. Olav Jortveit kunne ønske 600 deltakere velkommen og gi ordet til toastmasteren Ole Grundetjern.

Helge Knobel, ordfører Sverre Vennesland og frue, lensmann Robstad og frue, Olav Brattlie fra forbundet, redaktør Odd Lien og en lang rekke pensjonister var blant de tilstedeværende. Direktør Knobel, direktør Brogen og foreningens førsteformann Gunnerud var forhindret på å komme. Prolog ble lest av Arne Paasche Aasen. Det var sang av Hunsfos Bedriftskor.

Festtalen ble holdt av Olav Jortveit. Videre var det tale av Helge Knobel, Vennesland, Olav Brattlie som uttalte at aldri hadde man i Forbundet noe bryderi med Hunsfos, og i innberetningene herfra var det bare å tilføye protokollen. Det var også en rekke andre talere for bedriftskoret igjen underholdt under Ramfjords taktstokk. Leikarringen i Vennesla Ungdomslag var også "i ilden".

Forts. neste side.

Styret i Hunsfos Arbeiderforening i jubileumsåret 1956.

Sittende f. v.: Gustav Kile, Olav Jortveit, Martha Falander og Trygve Larsen. Stående f. v.: Sigurd Neset, Sigurd Hagen, Gudmund Høiklev og Sverre Nysten.

KALORISPARING. HVORFOR OG HVORDAN?

Tekst: John Dale. Tegning: Steinar Dale.

I året 1982 skal vi her på Hunsfos Fabrikker brenne olje for bort imot 40 millioner kroner. Vi må faktisk produsere papir i over fem uker bare for å kunne betale for denne varmen.

De fleste husholdninger har nok merket seg at nettopp oppvarming har blitt en større og større post på budsjettet. Folk bryr hjernen og grubler på hvordan brenselutgiftene kan pines en smule ned. Man tilleggs-isolerer og skifter vinduer. Noen legger om til vedfyring og kjøper motorsag. Andre stiller ned termostaten noen grader og finner fram lusekofta.

Grunnen til all denne aktivitet er selvsagt de sterkt økende priser, særlig på olje og parafin, de senere årene.

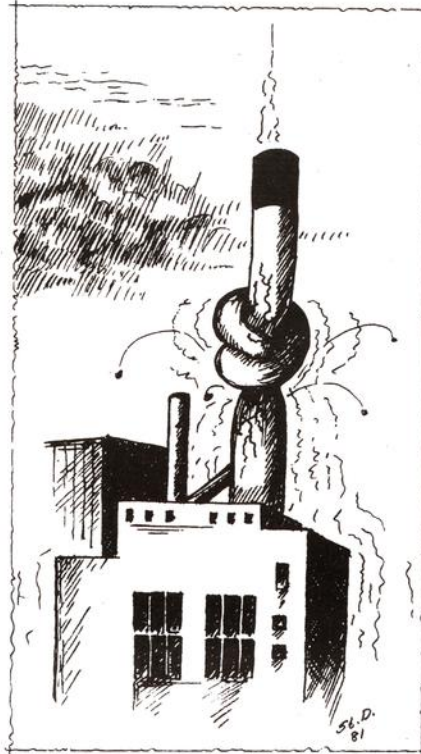
Diverse hoder også her ved bedriften, har av samme årsak vært aktivisert for å finne utveier til å redusere varmekostnadene. Man har diverse prosjekter på gang for om mulig å kunne rasjonere mer med kaloriene. Men pr. idag føler vi nok at vi bare har kommet et lite stykke på vei, og at vi ennå har en god del vei å gå før vi med hånden på hjertet kan si at vi forvalter vår fyringsolje og våre kilowattimer på beste måte.

Vi produserer altså en stor varmemengde. Hva bruker vi denne til, og hvor tar den veien?

For å ta det siste spørsmålet først. Vi har lært at energiens sum er konstant. Vi bruker altså ikke opp varmen. Vi bare gjør oss nytte av den ved en nokså høy temperatur og sender den så ut til omgivelsene, luft, jord og vann, ved en forhåpentligvis lav temperatur.

Med sorg ble budskapet om Nils Engh's plutselige bortgang mottatt. Engh hadde vært formann i MG-avdelingen og senere var han salsmester. Ved siden av sin daglige stilling var han leder for bedriftens sanitetsgruppe, daglig ekspedering av sykekassens anliggender, og formann for sine kollegers organisasjonsgruppe.

Forbundsnaalen ble delt ut til 27 arbeidere. Nils Voreland fikk diplom for 20 års virke som tillitsmann. Og

Når det gjelder spørsmålet om hvor vi trenger all denne varmen, så er det slik at de vanlige prosesser innen papir- og celluloseproduksjon krever relativt høye temperaturer og store varmemengder.

Kokeriet bruker mye varme til celluloseproduksjonen. Blekeriet trenger varme da denne prosessen delvis foregår ved høyere temperaturer. Men den største varmeforbruker ved bedriften er papirmaskinene. Disse trenger varme for å tørke bort det vannet som wire- og pressparti ikke makter å fjerne.

så var det dans. Tangokavalerene sørget for dansemusikken. Tilslutt ertesuppe og rundstykker.

Foreningens formenn gjennom 50 år:

Hans Gunnerud, A. T. Askedal, Åge Lindekleiv, Reier Senum, Gunvald Rørås, Oskar E. Lund, Olav Strandberg, Emil Hildebrandt, Torkild Hodnemyr, Hans Pedersen, Henry Jensen, Tønnes Bruffjeld, Ingulf Reinertsen, Olaf Jortveit.

Det store spranget inne brenselbesparelse ble gjort i 1977. Lutgjenvinningsanlegget ble satt i drift, og vi kunne begynne å brenne den halvparten av tømmerstokken som før gikk på elva fra kokeriet. Vi regner at denne brenningen av sulfittlut skaffer oss damp nok til både kokeriet og blekeriet, og gir oss en oljebesparelse for 1982 på rundt 23 millioner kroner.

Som nevnt i innledningen må vi likevel kjøpe brensel for bort imot 40 mill. kroner for neste år. Og som enhver fornuftig husholder eller vaktmester, må vi stille oss diverse spørsmål: Bruker vi varmen på riktig måte? Kan vi endre på prosessene? Kan vi gjenvinne mer varme? Bør vi isolere bedre? Mister vi for mye varme underveis til forbruksstedene? Slipper vi ut varmen igjen med for høye temperaturer? Tar vi inn for mye kaldt elv vann som vi siden slipper ut i lunken tilstand? Har vi for dårlig vedlikehold på utstyr som bruker varme? Er vi for rause med oppvarminga om vinteren? Eller kanskje om sommeren? Eller fyrer vi rett og slett for kråkene?

Ja, det gjør vi nok rett som det er. Men spørsmålene er mange, og mange av dem er ikke så helt enkle å svare på. Vi trenger å gå i dybden for å få oversikt over mange av disse problemene. Dette får diverse eksperter ta seg av. Men i tillegg er enkelte tap forholdsvis lette å få øye på, og det er viktig at alle ansatte er oppmerksomme og har øyne, ører og hode med seg for å oppdage de hull der kaloriene renner ut til ingen nytte. Her gjelder ikke regelen om at "hver for sørge for sæ". Ser vi varmetap i andre avdelinger enn der vi er ansatt, så trækker vi ikke i andres bed om vi gjør de ansvarlige oppmerksomme på forholdet.

Det er ikke bare de store energiforbrukere vi må ha omsorg for. Vi bør også ha i tankene de tusen små varmeforbrukere som vi har lett for å undervurdere. Vi ser ikke skogen for bare trær og glemmer at mange bekker små o.s.v.

Vi skal ta for oss en del eksempler der vi muligens sløser med kaloriene og der vi alle kan være med å spare. Disse eksempler er bare noen få i forhold til

Forts. neste side.

alle muligheter som finnes, og du har kanskje selv andre eksempler som er mer typiske enn de som nevnes her.

Små damplekkasjer ser vi nesten daglig. Det piper og damper litt hist og pist, og vi tenker vel som så at det er vel en eller annen som tetter igjen før eller senere. Og forresten så kan det vel ikke bli så mye av den lille fisken. Men en slik liten damplekkasje kan faktisk bli ganske dyr i lengda. Bare fra et lite hull på en millimeter kan vi fort miste damp for 15-20 kroner i døgner. Så det er av stor nytte om du melder fra om slike damplekkasjer til de som har ansvaret for drift eller vedlikehold i området.

Vi har en god del dampvarmevifter rundt omkring i lokalene. Disse leverer store varmemengder og skal stort sett sørge for romoppvarming i den kalde årstid. Det koster rundt 150 kroner i døgnet å ha en slik middels stor vifte gående. Vi bør spørre oss selv om vi alle steder trenger all den varmen disse gir fra seg. Er vi likeledes flinke nok til å stenge av disse når kuldegradene sier takk for seg.

Uisolerte dampedninger og ventiler er store varmesløpere, især når de ligger utendørs eller i lokaler som ikke trenger oppvarming. Likedan er det viktig å stenge av dampen til lange rørledninger som bare skal være i bruk vinterstid. Dersom disse ledninger ikke stenges av, vil man stadig ha et visst varmetap fra disse selv om de egentlige varmeforbrukere er avstengt.

At varmeforbrukende og -produserende utstyr må holdes i god stand er vel neppe nødvendig å nevne. Visse stikkord vil jeg likevel ta med: Gjengrodde varmevekslere, defekte kondensatpottar, feil på reguleringsutstyr, sikkerhetsventiler som piper, kondensat som renner i kloakk.

Jeg våger å nevne i en bisetning at vrakkjøring og hyppig stopp og start på papirmaskinene vil virke sterkt nedbrytende på våre brenselbudsjetter.

Varmtvann er vanligvis det vi kaller sekundærvarme. Dermed kan vi fristes til å tenke at det er en litt sekunda vare. Vi bruker imidlertid en god del damp for å produsere nettopp varmt vann, og det er helt vesentlig at også denne varmen utnyttes på beste måte. Et varmtvannsrør som står og renner til ingen nytte tapper fabrikken for penger fra minutt til minutt.

Om vinteren kan vi kanskje legge merke til at snøen smelter på noen flekker, eller at isen tiner på enkelte

En fornuftig instrumentering kan bidra til å redusere fyringsutgiftene.

områder i elva. Dette kan ofte gi oss en pekepinn om at vi sløser og sender fra oss varme med for høy temperatur.

Vi har nok en mistanke om at forskjellen mellom varmeforbruk fra vinter til sommer er høyere her hos oss enn dem det er naturlig å sammenlikne seg med som det heter. Vi vet ikke riktig hva grunnen til dette kan være, og det planlegges å plassere diverse dampmålere rundt i fabrikken for å få et sikrere bilde av hva de enkelte avdelinger forbruker av varme. Muligens vil vi finne ut at en urimelig stor mengde går med til direkte romoppvarming. Dette er nok et stårt punkt hos oss.

Våre bygninger kan neppe mistenkes for å være de beste kalori-fangere. Varmeisolering både i vegger, tak og vinduer er neppe etter siste byggforskrifter, og det bygningsmessige vedlikehold kan ha blitt noe skadelidende i de senere magre år.

Men vi må gjøre det beste ut av situasjonen. Det er viktig at vi passer på at vindusruter er hele, at døren holdes lukket, og at vi ikke varmer opp flere rom enn det er nødvendig. Det må i alle tilfeller aldri bli slik at vi holder vinduer og dører åpne fordi varmeviftene gjør det for hett for oss.

Enkelte rom holder vi oppvarmet bare for at diverse ting ikke skal fryse. Da må vi minnes om at vann fryser ved null grader og ikke ved stueteperatur.

Jeg har til nå stort sett nevnt dampoppvarming. Vi har selvsagt mange lokaler med termostatstyrt elektisk oppvarming som også koster penger. Disse termostater står gjerne på en behagelig temperatur både dager og netter og helger og høytider og ferier. Som konsulent på dette området vil jeg henvise til en herværende redaktør som har begynt å skru ned

termostaten på kontoret ved arbeidstidens slutt.

Nå skal vi ikke legge hele ansvaret for energioptimeringen på de avdelinger som forbruker varme. Tross alt er en hel del ansatte sysselsatt på den siden som produserer varme. God brenseløkonomi er avhengig av at dampen produseres på mest økonomisk måte. Personalet i de avdelinger som omdanner dyre oljedråper eller kilowattimer til varme, kan ved å utnytte kunnskaper og oppmerksomhet maksimalt, gi et verdifullt bidrag til en god energioptimering.

God varmekonometri er videre avhengig av nær og god kontakt mellom varmeproduserende og de store varmeforbrukende avdelinger. Jeg har en anelse om at både fisk og kråker stundesvis har fått en opphetet tilværelse på grunn av sviktende kontakt mellom de nevnte departementer. Her gjelder det at alle involverte gjør sitt til et godt samarbeid. Kråka får greie seg med naturens bidrag.

Det er med disse linjer forsøkt å poengtere hvor avgjørende det kan være for bedriftens økonomi at vi alle tenker varmekonometri. Når det gjelder de større prosesser og koblinger, vil flere faginstanser jobbe med dette i tida som kommer. Jeg vil anta at de aller fleste av oss får utdelt noen kilokalorier der vi sysler til daglig. Jeg vil minne om lignelsen med de tro og utro tjenere som fikk utdelt diverse talenter. Noen fikk mange og noen færre talenter, og de gode tjenerne fikk talentene til å yngle. Det greier vi neppe med våre utdelte kilokalorier, men dersom vi ikke mister for mange av dem underveis og gir dem fra oss igjen med en lav temperatur, så kan vi regnes til de tro tjenerne.

Hvordan det gikk med den unyttige tjeneren skal vi ikke ta opp i denne forbindelse. De som vil kan se etter.

STOPP! Tenk deg om!

Sikkerhet og trygghet skaper et godt miljø.
Hva kan vi - du og jeg bidra med for å fremme vernetanken og høyne trivselen på arbeidsplassen?

INFLASJON I KURSVIRKSOMHETEN?

Pågår det for mange kurs for tiden? Eller kanskje ikke alle kursene er like interessante?

Interessen for kurs i vernearbeid er i alle fall ikke på topp. Så lenge det er frivillig er frammetet heller dårlig ser det ut til.

Bortsett fra de obligatoriske vernekursene for nyansatte som holdes 8-10 ganger pr. år, har vi spesialkurset for våre verneombud en gang pr. år. Kurset er selvsagt obligatorisk for nyvalgte verneombud, men frivillig som repetisjon for de verneombud som har gått kurset året før.

Spesialkurset for våre verneombud er tydeligvis ikke blant de mest populære kursene. Det er et 12 timers kurs, og det blir drøftet mange og interessante saker og forhold. Denne gangen hadde vi regnet med 25-30 verneombud, men det møtte kun 9 mann til kurset som ble avholdt i oktober i år.

Verneombudene våre som tilsammen teller 45 personer, er meget viktige brikker i det totale vernearbeid, og vi regner med deres innsats for å trygge arbeidsplassen etter beste evne. Vernekurset er et ledd i å støtte opp om den enkelte verneombudsmann/-kvinne, og å gi dem kort på hånd for bedre å kunne utføre sine verv.

Til dere verneombud: Ta dere spesielt av de nyansatte. Lær dem om farlige maskiner, kjemikalier og å ta vare på seg selv.

Vi få som deltok i vernekurset i høst lærte også denne gang en del nyttige ting, og vi hadde noen friske og givende diskusjoner, og som avslutning ble det arrangert en konkurranse i vernespørsmål. Deltagerne fikk utlevert 24 spørsmål som de skulle besvare skiftlig. Helt riktig svar ga 10

poeng pr. spørsmål, maksimum oppnåelig poengsum kunne dermed bli 240 poeng. De tre beste resultatene ble premiært, og vinnerne av konkurransen ble:

1. pr. John Krossen 232 poeng
2. pr. Ole Svalland 215 poeng
3. pr. Kåre F. Abrahamsen 213 p.

Dette er ganske enkelt fabelaktig godt besvart. Vi gratulerer! De øvrige deltagerne lå hakk i hel, og det var tydelig at ingen hadde sovet på kurset. Nå er det opp til dere å bruke de kunnskaper dere har fått!

I siste nr. av HP hadde vi et stykke om det nye brann- og gassvarslingssystemet som nylig ble montert i fabrikk, og vi må si litt mer om dette. Plakatene som henger ved siden av alarmtablået gir en supplerende forklaring om de 3 alarmtekstene. Vi ber alle ansatte lese plakatene nøye. Ved en større brann eller et gassuhell kan det bety meget for deg at du reagerer riktig og i samråd med teksten på plakatene.

Prøvekjøring av alarmene (funksjonsprøve) vil fra 1. januar 1982 bli gjort HVER TORSDAG KL. 13.00 presis.

Vi står nå foran jule- og nyttårs-høytidene, og dette gir oss i industrivernets stab en god anledning til å ønske dere i industrivernet og dere i den utvidede beredskapstjenesten en riktig god jul og et godt nytt år. Ønsket for det kommende år må være at vi slipper å rykke ut på alvor.

Arbeidsmiljøutvalget ønsker også alle verneombud og dere i helse-tjenesten en riktig god jul og godt nytt år og håper at vi også i kommende år vil slippe de store ulykkene.

For industrivernet og arbeidsmiljøutvalget
Y. Hjelm Johansen

Til kaffekoppen har vi mottatt disse rebuser fra mangfoldige Harry Arntsen. Lykke til!

REBUS

DRIKKEVARER

- ODK -
- RU -
- EL -
- LTE --
- RIG -
- AMPAG --
- NJA --
- KTAI -
- AF -
- OL -
- RTER --
- I -
- YER
- MTE
- IMEBR ---
- EFI -
- LI --
- PP
- O -
- UNDER
- AT -

TING PÅ KJØKKENET

- I -
- S -
- OP -
- US
- IS -
- OR -
- OL
- A -
- U -
- LA --
- JEL -

De som ønsker det kan nå levere klæsvasken til rullestolen på Hunsfos.

Arbeid forsiktig.
Ulykker fører til møter.

H.B.I.L.'s GENERALFORMSALING

Årsmøtet ble i år avholdt i kantina, den 12. november. Langets formann, Tryggve Kittelsen, ledet møtet. Dessverre hadde bare 15 møtt frem til det 36. i rekken av årsmøter.

Styrets beretning ble lest opp av Tryggve Kittelsen. Av innholdet kan nevnes at laget gjennom arbeidsmiljøutvalget har søkt om å få bruke tilfluktsrommet i avd. 9 til skytebane, bordtennis, forebyggende helsegymnastikk og for oppbevaring av lagets utstyr. Videre nevnes det i beretningen at p.g.a. bedret økonomi ble det besluttet på et av styremøtene å gi tilskudd til reiser utenfor kretsen. Hvem som skal få slik støtte og hvor mye som skal gis skal avgjøres av styret. Styret har ellers i sin beretning tatt for seg de forskjellige gruppene innen laget. Av dette kan vi nevne at styret roser skigruppa som tross lite snø, klarte å arrangere 3 renn i fjor.

Trim-interessen på Hunsfos er etter styrets mening, altfor liten. Aktiviteter som jogging, skimerkeløp og skiskyting i lagets regi har ikke fått den oppslutning man hadde håpet på, men styret lover likevel at det fortsatt skal jobbes hardt for å få folk ut av sofakroken.

Ball-lagene har til tross for visse vansker med å skaffe nok spillere, klart å oppnå full aktivitet av 1 dame-lag og 2 herrelag i håndball, og 2 herrelag pluss et old-boys lag i fotball.

Regnskapet for 80/81 og budsjettet for 1982 ble gjennomgått av Anton Brandsnes. Det var en oppløftet kasserer som kunne legge frem et godt resultat etter mange, magre år. Det er en årlig avkastning på ca. 12.000,- kroner av kantinedriften som gjør at

Anton Brandsnes mottar blomster.

resultatet blir så bra. Utgiftsposten i budsjettet for 1982 har man da også kunnet øke, og det håper styret vil resultere i bredere og større aktivitet innen bedriftsidretten.

Årsmøtet tok opp til diskusjon om det skulle opprettes et 2. lag i håndball for damer. Vi hadde to lag for et par år siden, men p.g.a. fallende interesse måtte et lag trekkes. Tegn tyder på at interessen nå er til stede igjen og årsmøtet besluttet at styret skulle undersøke muligheten for et 2. lag og eventuelt melde dette på til neste års serie.

Av innkomne forslag var der kun et. Det var Øystein Lie som fremmet forslag om at orienteringsavdelingen innen terreng- og orienteringsavdelingen blir overtatt av Vindbjart. Iflg. Øystein Lie praktiseres ordningen allerede bl.a. fordi de fleste av orienteringsfolkene i Vindbjart er ansatt på Hunsfos og at disse to lagene har hatt et nært samarbeid i flere år. Hovedintensjonen med forslaget var dog likevel at man skulle prøve å få opp aktivitetene innen terreng og løp. Forslaget ble vedtatt og det ble lovet fra styrets side at man skulle prøve

å finne på nye ting for å få opp aktiviteten i terreng og løp.

Etter hvert kom diskusjonen inn på den generelle dårlige oppslutningen innen trim- og terrengaktivitetene. For, som Alf Hodnemyr sa, det har jo aldri vært så mange som trener så mye som nå. Men han mente at det er vanskelig å finne de rette personene til å stå i brodden for aktivitetene og å finne på nye ting for å få folk ut til arrangementene.

Det ble hevdet at bedriftsidrettslaget, som arbeider på tvers av alle organisasjonene på bedriften, bør arbeide iherdig for å skape et bedre sosialt samvær gjennom slike fellesarrangementer. Det er vel ikke til å legge skjul på at den siste tids hendelser har vært med på å rive ned det sosiale samvær på Hunsfos, og idrettslaget kan nok gjøre en del for å bygge dette opp igjen.

Konklusjonene ble i alle fall at det nye styret vil se på dette som en av sine hovedoppgaver.

Anton Brandsnes og Gudrun Lian trådte ut av styret i år og ble overrakt blomster av formannen.

Tryggve Kittelsen, som fortsatt står som formann, ble rost for sin mangeårige iherdige innsats og fikk sin vel fortjente bukett overrakt av valgkomiteens formann Alf Hodnemyr.

Tor Dalsøren

Tryggve Kittelsen mottar blomster.

Skautrimmen 1981

2. premie til Hunsfos-deltaker

KOK's turorientering i år inneholdt en spesiell konkurranse. Det var innlagt 12 naturstippgaver laget av konservator Valeur ved Kristiansand Museum. Det var ingen lette oppgaver.

Det kom for vårt øre at vår Anton Brandsnes hadde fått 2. premie — kr. 50,— etter å ha innlevert hele 9 riktige besvarelser. Vi pigget straks til Anton for å høre om hva han ville bruke pengene til.

— Kjøpe nytt kompass!
En meget god anvendelse.

Styret	Form.:	Tryggve Kittelsen
	Nestform.:	Rolf Andersen (gj.v.)
	Sekretær:	Ida M. Nordhagen (ny)
	Kasserer:	Wenche Jensen (ny)
	Styremedl.:	Åsta Ingebretsen (ny)
Skigruppa:	Form.:	Sigmund Løyte Øystein Larsen Jarl Nordhagen Anton Brandsnes (ny)
Skytegruppa:	Form.:	Trygve Ramsdalen Arne Lonebu Torodd Askekjær Bjørn Inge Løland (ny)
Terrang og orienteringsgru p	Form.:	Sigurd Hagen Helge Nordhagen Bjørn Johansen Thorbjørn Olsen Alf Renstrøm John Leland (ny)
Håndball, damer:	1. Lag:	Sverre Thorsen
Håndball, herrer:	1. Lag:	Tor Dalsøren
	2. Lag:	E. Sakariassen
Fotball, herrer:	1. Lag:	Paul Torkel Joreid
	2. Lag:	Thor Harald Olsen (ny)
Old Boys-fotball:		Rolf Andersen (ny)
Trimgruppa:		Harry Arntzen (ny) Elias Omdal (ny) Willy Mathisen (ny)
Representant til kretstinget:		Tryggve Kittelsen (ny)
Representanter til KBIR (rådet):		Edgar Sakariassen (ny) Alf Hodnemyr (ny)
Kontaktmann for Kvivollen:		Edgar Sakariassen
Bordtennis:		Arvid Hvalsmarken
Valgkomité:	Form.:	Alf Hodnemyr Øystein Lie Trygve Rosseland
Revisor:		Tor Dalsøren

Veteran-orienteringsløp

Det var oberst Johan Nyqvist som innførte ordet "orienteringsløp" i det norske språk, og dermed i hele verden, og det første militære o-løp foregikk sommeren 1895 på Gardermoen.

Forholdene mellom Norge og Sverige hadde tilspisset seg, så vi kan si at det var unionstriden som indirekte førte til at orienteringsidretten ble innført.

I 1897 ble de første o-løp (også de første i verden) for sivile arrangert i Bergen og Kristiania. I Kristiansand tror vi det var for nærmere 50 år siden. I dag er denne idrett en av våre mest populære idrettsgrener som samler tusner på tusner av entusiaster landet rundt. Bare i Kristiansand deltok det i år ca. 1500 i skautrimmen (turorienteringen som strekker seg over hele sommeren).

Vest-Agder Orienteringskrets (VAOK) var 35 år i høst. I den anledning ble årets tradisjonelle veteranløp arrangert i god gammel stil, d.v.s. det var bare tillatt å bruke gammel-dags løpsutstyr.

Om kvelden var det fest i Start-hallen med 170 gjester. Det ble holdt en rekke spirituelle taler, Nils Aurebekk, (mannen til Ragnhild på laboratoriet) holdt festtalen. Det ble delt ut premier fra årets o-karusell til store og "små", og så var det dans etterpå.

Vi var tilstede på festen. Det var stil, og det var veldig moro.

T. K.

Deltakere fra Hunsfos: Sigurd Hagen, Tryggve Kittelsen, Karl Hodnemyr, Thorbjørn Olsen.

Postmarkering.

Skal vi ha pausegymnastikk på Hunsfos?

Positivt virkemiddel i det forebyggende helsearbeid.

Nytt opplegg som er et resultat av et samarbeid mellom NBIF og Norges Fysioterapeuters Forbund.

Hunsfos BIL tilbyr de ansatte som har ensidig eller stillesittende arbeid, det utstyr som er nødvendig for å starte pausegymnastikk. Laget har foreslått en prøveperiode på hovedkontoret og på papirsalen. Et viktig moment er at den ansatte selv bestemmer tidspunktet for utøvelsen som tar 6 min. Enhver vet jo selv når det passer best for arbeidet.

Det er ikke meningen å omkle seg, og det trenges ikke spesialrom – et hvilerom, en korridor eller kort og godt ved skrivebordet er tilstrekkelig. Selvsagt må det skje uten å forstyrre andre som er i arbeid.

Ifølge fagfolkene er hensikten med pausegymnastikk å avlaste bevegelsesapparatet, bryte monotonien og forhindre at statiske muskelkontraksjoner utvikler seg til smertefulle tilstander, dempe tilstedeværende muskelsmerter og motvirke en utvikling i sykkelig retning.

Det nye pausegymnastikkmateriellet som foreslås brukt er lagt opp i 1 års samarbeid mellom 7 fysioterapeuter og en utdanningskonsulent. Johan Fasting i Nidaros Studio A/S står for musikken til 4 programmer med litt forskjellig vanskelighetsgrad,

Årsmøtet for pausegymnastikk.

kjørt inn på 4 kassetter som en kan velge mellom. Den ene siden av kassetten har instruksjon med musikk, den andre bare musikk, slik at de som vi bruke sin egen instruksjon får anledning til det. Det følger med illustrert brosjyre med begrunnet forklaring for hver øvelse.

Saken har vært behandlet av arbeidsmiljøutvalget som tar saken opp med bedriften og de ansatte. Det er ingen tvil om at pausegymnastikk er til alles fordel, og bedriftsidretts-

laget anbefaler det på det sterkeste. La det ikke koke bort i kålen!!

Romsdal Folkeblad refererer en uttalelse fra en pausegymnastikkdeltaker i fylkesrådsmannens korridor: – Vi morer oss og får trimmet lattermuskulene også. Dessuten blir vi mere åpne for hverandre. Det tror vi på. Du må kanskje slenge av deg noen forvridd forestillinger og generthet og innse at dette skulle være like naturlige som å spise.

T. Kittelsen

SOSIALTRIMMING

Hvorfor denne uvante, krevende overskrift? Det har sammenheng med det som kom fram på årsmøtet, at det er påkrevet å bedre det sosiale miljø på Hunsfos. Og bedriftsidrettslaget med trimutvalget kommer da sterkt inn i bildet.

Harry Arntsen er mannen med de mange ideer, ideer som har en tendens til å slå igjennom. Vi spør ham om hvilke tanker trimgruppa har for den nærmeste fremtid.

Først vil jeg si: Det er så rart at folk ikke lenger vil ut for å kose seg og holde seg i form. Det er så rart at voksne har sluttet å leke. Det er så rart at...

Dernest vil jeg understreke at jeg har tro på at vi kan aktivisere folk igjen. Men som stor overskrift må det stå: GØY, IKKE SLIT! Og vi vil ha hele familien med. Min mor pleide å si: – Tar du barnet ved hånden, tar du moderen ved hjertet.

Alle vil kunne være med på det vi akter å arrangere. Det trenges ingen spesielle forutsetninger. Vi vil søke å stimulere deltakelsen med en form for premiering. Merk dere: det gjelder for antall deltakelser uansett prestasjoner. Det er for tidlig å si hva slags arrangementer det blir, det kan være skiturer med sekk og mat, altmulig-

mannsstafett, marsj i skogstereng, sykkelturner, skattejakt i skogen, hindertur, rebustur. Mere herom senere ved oppslag og direkte kontakter. Dette er bare et forvarsel!

Vi gleder oss til å være med på det vår trimgruppe finner på. Vi stiller noen få betingelser: 1. Det må være aktiviteter hvor trim inngår. 2. De voksne må være med – det er de som i første rekke trenger sosialt samvær i sunne omgivelser. 3. Det må for å oppnå helseeffekt være gjentatte arrangementer over hele året.

Med ønske om god jul og godt nyttår!

Styret i HBIL

Idrettsveteran (80) som ikke har takket av

Olav Omdal

Olav Omdal fylte 80 år 13. nov. i år. Hans levnetsforløp er omtalt i dagspressen, så vi skal ikke her følge ham nærmere fra han 7 år gammel gjetet i Venneslaheiene, til tidsperiodene på Stølen i Øvrebø – ved Bommen – på Haus (Saga), til han giftet seg med Elisabeth Haus og bygde hus på Vardehei, og til han i 1969 trosset av på Hunsfos etter 47 års arbeid ved denne bedriften uten sykefravær. Det er hans liv som idrettsutøver vi vil komme inn på – en hobby som han har videreført til 5 sønner.

Forresten – vi vil kort berøre hans prestasjoner som cellulosekokk. Vi har kjent ham siden krigens dager, og spør ham nå om han vil røpe hemmeligheten med at han angivelig ikke i sin lange praksis har hatt et eneste mislykket kok – og antall kok må skrives med 5 sifre. Dette må jo være verdensrekord. Beskjeden som Olav er svarer han lunt: – det måtte skyldes at jeg hadde så god erfaring, og det gjorde at jeg til enhver tid følte når kokerne var på tur for manøvrering. Vi vet noe mere enn hva Olav her sier. Han fulgte nøye med fra kokets start – hvordan var tømmeret lagret – var det rå eller tørr flis, hvordan var pakkegraden under flisfyllingen, hvor sterk var syra, hva var surhetsgraden, hva var termometerets misvisning, var temperaturstigningen normal, var sirkulasjonen i orden o.s.v. Vi har hørt at Olav var en regnemester på skolen. Vi antar derfor at han hadde evnen til å kombinere alle de ovenfor nevnte data, og trekke slutninger som gjorde at han kunne stille koket så nøyaktig at kokegraden ble jevn. Idag måtte en ha regnemaskin for å kunne styre koket så sikkert som Olav gjorde!

Da vi takket Olav under en sammenkomst den dagen han sluttet på Hunsfos, sa vi at han hadde vært like stø i arbeidet som når han landet på ski i hoppbakken. Og det var det siste vi skulle komme nærmere inn på ved denne anledning.

Olavs interesse for ski har han etter sin far, Martin Omdal, som var med i hopprenn. Både far og sønn har vært med i Venneslas eldste hoppbakke på Røllend. Olav husker som gutt at de hoppet med "skytehoff". De hadde hoppet nede på sletta, og det var utstyrt med "stor sprett" så det gikk rett til værs. Forsiktig måtte løperen være så han ikke havnet på hodet. Martin måtte tidlig legge skiene

Olav på vei til sin siste arbeidsdag på Hunsfos.

På vei hjem siste arbeidsdag.

på hylla som følge av et arbeidsuhell på Hunsfos. På sine eldre dager var han syrekoker på skift sammen med Olav Almedal – far til Ola og Arne som var på elektrikerverkstedet og bestefar til Oddvar som er der i dag. Dengang var det ikke hvilebu i syrehuset, og arbeidstiden var 12 timer, så hovedmåltidene måtte inntas i syrehuset. Det fortelles at Martin og Ola satt ved sovelovnen og spiste. Der var trekk, varme og ubehagelig luft. Allikevel fortelles det at de koste seg under måltidene.

Olav begynte i kokeriet i 1923 og således kom far og sønn til å arbeide samtidig i cellulosefabrikken. Gjett om de snakket om ski! Slekten Omdal

må være ualminnelig sterk. Til tross for sitt uhell og sin usunne arbeidsplass ble Martin 91 år, og han var i vigør helt til ett år før han døde.

En lørdag etter arbeidstid like etter siste krig, fant vi på at vi ville være med i et hopprenn i Tønnesen-bakken ved byen. Vi fikk låne en lastebil, og "gubbene" Olav, Bernhard Olsen, Sigurd Jortveit og noen unge, blant annet undertegnede, satte av gårde. Litt forferdet ble vi da vi fikk se konkurrentene i lange stramme bukser mens vi hadde eplenickers, men vi var da med! Moro er det i dag å minnes vår respekt for "gubbene". De var jo snart 50 år! De var tøffe. Særlig Bernhard da som også var med i bedriftslangrenn.

Elisabeth (81) og Olav fikk 5 sønner som alle har hatt eller har idrett som hobby. Vi nevner dem og begynner med den eldste:

Elias – vårt idrettslags æresmedlem – var aktiv kombinertløper på ski og deltok i Holmenkollen. Moren var som regel med og så sønnene hoppe, men når Elias skulle utfor snudde hun ryggen til og lukket øynene. Dette fordi det så så nifst ut å se Elias hoppe. Han var tidlig ute med det som alle hoppere bruker idag: aerodynamisk stil, d.v.s. han lå på skiene for å få flyt. Og det gikk alltid bra. Forøvrig har Elias vært aktiv med i fotball, og med i samtlige av bedriftsidrettens grener. En tid var han den beste langrennsløper i kretsen.

Martin var blant de beste skihoppere i Vennesla før krigen. Hans barn er ivrige idrettsutøvere. Den eldste, Elise Sandvann, var med på juniorlandslaget i håndball.

Gunnar – som ikke lever lenger – var nok den beste skihopperen av brødrene. Han var også med i fotball, i Gustav Johansens "gode dager" Hans 3 sønner er ivrige trimmere.

Reidar – som nå arbeider ved Norsk Wallboard – var også en god skihopper og er nå med i bedriftslangrenn og turrenn. Ved siden av det trimmer han sammen med sin kone og sønnen Torfinn. Han er med i løp og i sykling og tar idrettsmerket hvert år.

Arne – er en av lederene i skigruppen i Vindbjart – og har vært med i fotball og skøyteløp. Sønnen Ole Petter er med i langrenn og i orientering.

Forts. neste side.

Et 90 års minne

Stelen.

Da kong Oskar II besøkte Hunsfos.

Det var i juli 1891 den siste unionskongen besøkte Kristiansand. Det var i anledning av byens 250 års jubileum som ble feiret med fest i dagene 19.–21. juli. Den siste dagen tok kongen første spadestikk på Setesdalsbanen. Kongen besøkte også Boen. Om det berettet Jannes Bjørnsen i Fædrelandsvennen for lørdag 13. juni -81, og hans kilde var den kjente sivilingeniør Diderich Hagermann Lund som ble 93 år i mars i år, og som sier:

— Jeg har et svakt barndomsminne om Oskar II under et besøk han hadde på Boen. Barnepiken løftet meg opp for at jeg skulle se kongen. Far hadde vært lærer for de svenske prinsene Gustav, Oscar, Carl og Eugen på Stockholm slott og kjente således kongen fra før.

Hagermann Lund og hans kone Sigrid Lund er kvekere, og de har blant annet deltatt i kvekerenes hjelpearbeid i Kabylija, Algeri, fra 1963–69, hvor det ble bygd vannforsyningsanlegg. Nylig så vi Sigrid på TV hvor hun blant annet fortalte om Indira Gandhi's besøk i deres hjem på Vinderen i Oslo, et besøk som varte i 1 uke og som de klarte å holde skjult for massemedia.

Men det var kongen vi skulle skrive litt om. På Boen forsøkte han seg på laksefiske. Han fikk en stor laks på stangen, men det ble kluss med snøret, så Einar Bølling, Fridtjof Nansens eldre halvbror, måtte gripe inn og klarte å få laksen på land.

Til Hunsfos kom Oskar II 20. juli, det ble rene folkefesten, og flaggene vaiet over bygda. På den tiden ble den fortykkete tremassen tatt opp på en roterende vals. Ved passende tykkelse ble massen skåret over på tvers med en trekniv så en fikk frem en masseleiv. Kongen prøvde seg med kniven, men hadde ikke hell med seg. Bedre hell hadde han under folkefesten om kvelden da han danset med ei kjerring som røkte krittpipe.

Som minne om besøket ble kongens merke hogd inn i fjellet. Steinen er

Minnetavle.

senere hogd ut og pryder nå det lille parkanlegget på veien til fabrikken.

Det ble også laget en minnetavle som sikkert alle har sett henge på hovedkontoret.

Kongelig besøk nr. 2 fant sted i 1955, da kronprins Olav avla en visitt. Dette besøket ble også en minnedag.

Kong Oscar II foran kontorbygningen.
Bemerk hønen som er møtt fram.

"Kong Olav", Elias, Anton Brandsnes.

Vi ser av denne listen at eplet ikke faller langt fra stammen. Men det som 4 av sønnene har igjen å vise er om de er like holdbare som stammen. Olav er å se i skiløypene hver vinter. For to år siden tok vi det bilde vi her viser på Lie under bedriftsmesterskap. Vi gav ham dengang ny tittel: "Kong Olav" — som følge av antrekket og den rake holdning.

Slik har vi sett vår "kong Olav" i en lang årrekke følge med på bedrifts-langrenn, og turlangrenn ved Flatebygd. Og snauere er han ikke enn at han ennå går store deler av løypene, gjerne sammen med Elias. Nå går han aldri lengre turer uten følge.

Ved sin koselige hytte ved Oggevann benyttes skiene flittig. Og — hold dere fast — Elisabeth er også med. Hun er også i glimrende form og sykler lange turer sammen med Olav. De vet å bevare sin gode helse.

Olav har bedt oss om å hilse til alle idrettskameratene på Hunsfos og takke for blomstene han fikk til 80-årsdagen. Han lover å komme til vinteren for å heie på oss i løypene!

Vi ønsker Elisabeth og Olav fortsatt gode år fremover. I våre ønsker tar vi med alle i denne store idrettsfamilien som nå også innbefatter 20 barnebarn og 11 oldebarn.

T. Kittelsen

Opplæringsaktiviteten i høst.

Hunfosposten har kontaktet vår opplæringsleder Gunnar Hansen med spørsmål om hva som har foregått på opplæringsfronten i høst.

— Aktiviteten på denne sektor må vel kunne sies å ha vært relativt høy, med kurstilbud på mange områder. Dog vil det alltid være noen våre kurs-tilbud ikke passer for.

For å nevne kursene i kronologisk orden så startet vi med nytt kurs for truckførere med 4 deltagere og senere

i høst nok et kurs med 10 deltagere. På sistnevnte kurs deltok to kvinner som er de første av det "svake kjønn" som har fått truckførersertifikat ved vår bedrift.

I forbindelse med anskaffelse av nytt datastyringsystem ved PM1, ble det arrangert et kort kurs i datastyring for mannskapet ved maskinen, foruten at de var på bedriftsbesøk ved en annen papirfabrikk som har tilsvarende utstyr.

For kranførere ved den store tømmerkrana er det i henhold til bestemmelsene, nødvendig med kranførerkurs og sertifikat. I høst har 4 av våre kranførere gjennomgått dette kurset og fått sine sertifikater.

Også en del av våre verkstedmannskaper har gjennomgått kurs. For disse ble det arrangert et oljehydraulikk-kurs som gikk i regi av Statens Teknologiske Institutt. 14 personer gjennomgikk dette kurset.

"Introduksjonskurs for nyansatte", som var åpent for alle ansatte som har begynt etter 13. mars 1980 eller andre

som ennå ikke har deltatt på dette kurset, ble arrangert i oktober/november. Hele 23 deltagere gjennomførte dette kurset.

I oktober ble det arrangert verne-kurs for verneombud. Dette kurset tilbyes nyvalgte verneombud eller verneombud som tidligere ikke har gjennomgått kurset. Det var 4 verneombud som deltok.

For tiden arrangeres et kurs ved Hunfos for kjelpassere. Dette er et kurs for betjeningen i fyrhuset/kjemikaliegjenvinningsanlegget hvor det kreves såkalt "Blått sertifikat". Foruten 9 deltagere fra vår egen bedrift, deltar det 14 mann fra en rekke andre bedrifter både fra østlandet og fra vårt eget distrikt.

Også for nye arbeidsledere er det igang et kurs: "Grunnkurs i Arbeidsledelse". På dette kurset er der 10 deltagere. Kurset vil først bli avsluttet i mai neste år.

Til slutt kan jeg opplyse at opplæringsplanene for neste år er under utarbeidelse og begynner å ta form.

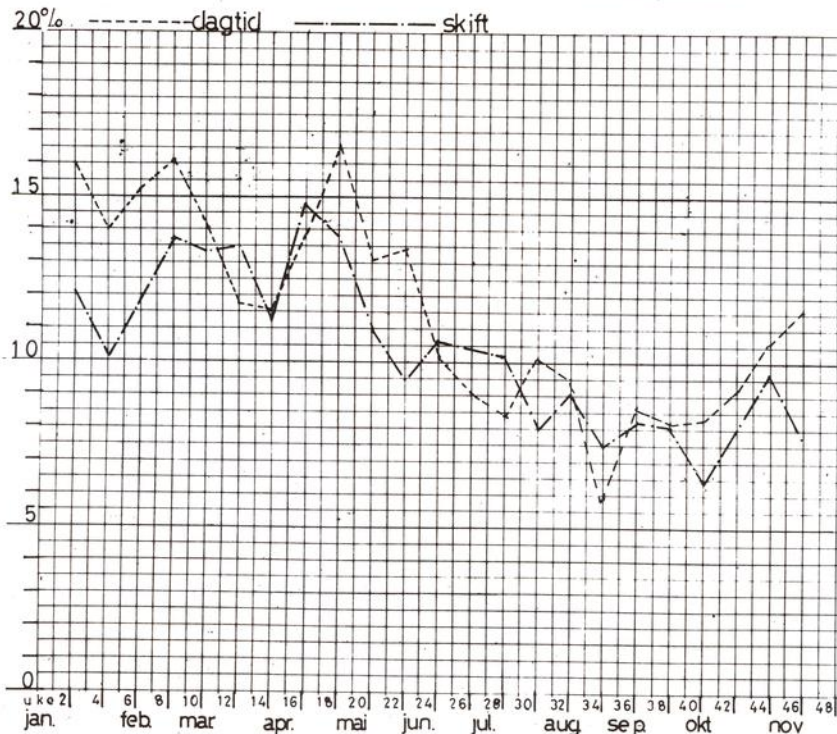
INFORMASJON

Har du besøkt personalkontorets monter ved inngangen til PM5? Hvis ikke anbefaler vi en tur. Der får du informasjon om ordredeknigen, papirproduksjonen, totalt fravær, arbeidsskader og annet.

Her viser vi det totale fravær i år i % av mulige arbeidsdager. Utviklingen er som det sees gledelig, og vi ligger nå på et nivå som er bra sammenlignet med andre bedrifter.

Når vi ønsker godt nytt år så er også ønsket om en lav fraværspersent innbefattet.

TOTALT SYKEFRAVÆR I % AV MULIGE ARBEIDSDAGER.

Veteranbesøk på Hunsfos

Gang på gang har vi i cellulosefabrikken og på laboratoriet hørt: — at ikke Høland tar seg en tur hit. Det er nå vel 2 år siden denne avholdte arbeidsleder sluttet. Vi fikk det inntrykk at eldre arbeidskamerater ville sette stor pris på et besøk av "gubben".

Dette foranlediget oss til å hente Gunnar som nå bor på Tinnheia og fru en Ethel ville vi ha med. Gunnars første reaksjon var: "Er'u gæ'en a gett". Men de ble frivillig med, og det skulle vise seg å bli et vellykket besøk for "alle parter".

Den "gamle" cellulosehøvdning ble straks fanget av kokejournalen og av datahistorikken i blekeriet. Flere ting undret han seg over. Ellers var det ikke noe nytt i kokeriet, men blekeriet var jo helt forandret.

Ethel — som kjenner halve Vennesla — traff mange kjente underveis. Fremfor alt var det hyggelig å hilse på sviger-sønnen Borøy som arbeider på instrumentverkstedet.

Vi så vårt snitt til å ta noen bilder på turen gjennom cellulosefabrikken.

1

5

2

6

3

7

4

1. Gunnar, Ethel, Rolf Gunnar Borøy ved koker nr. 6.
2. I Kokeriet. Gunnar, Odd Wennerberg.
3. Kokejournalen studeres.
4. Blekeri og sileri. Historikk.
5. I blekeriet.
6. Gunnar, Alfinn Tønnessen i gjenvinningsanlegget.
7. Syrefremstillingen.

VI GRATULERER

Alf Johannessen fylte 60 år 20. sept. i år. At vi glemte å ta ham med på listen i forrige nr. kan bare skyldes at ingen trodde han var så gammel.

Vi tok like godt en prat med Alf og fikk vite at han er Venndøl. Faren, Alfred Johannessen, kom fra Lillehammer. Bestemoren var nabo til Bjørnsons på Aulestad i Østre Gausdal, og en morsom opplevelse var at Alf som liten fikk sitte på fanget til

Karoline. Moren, Ragnhild, var født Ranestad og tilhører Heiseldalfamilien (omtalt annet sted i bladet).

Alf gikk 4-årig teknisk aftenskole i Kristiansand, har vært til sjøs som elektriker i 4 år og har hatt installasjonene på flere større bygg i Kristiansand. Så har han gått 2-årig teknisk fagskole i Grimstad. Han var med på montasjen av PM 6. Til oss kom han for 16 år siden som elektriker.

Alf ble gift med Kristine f. Sandel i 1946. Kristine på papirlaboratoriet

kjenner nok de fleste. Hun er også Venndøl. De har to barn og fire barnebarn.

Det som Alf synes er vesentlig å skrive er at Hunsfos er en grei arbeidsplass, og at det vesentligste nå er hvordan det kommer til å gå med bedriften. Alf trives godt, og liker å stelle med hus og hage.

Vi ønsker Alf til lykke, og en fin ferietur til Miami i Florida samme med Kristine.

60 ÅR

Neset, Gunvald T.
Vigsnes, Endre
Ålefjær, Sven
Voreland, Harry
Gladstad, Sverre Harry
Bakken, Sigmund J.
Nordhagen, Kåre
Fidjeland, Tarald

Født i 1922

31.12
23.1
17.2
22.2
3.3
2.4
3.4
12.4

50 ÅR

Honnemyr, Astrid Tone
Husøy, Alvhild Bergliot
Magnhild
Martinsen, Arnold Einar
Askekjær, Tjøstel
Renstrøm, Oddvar Reidar
Hansen, Ivar
Ellingsen, Oddvar Inge

Født i 1932

22.12
31.12
29.2
19.3
4.4
10.4
18.4

De skjønneste ben

(Enerett for Hunsfosposten)

Vi presenterer her vinnerbena fra skjønnhetskonkurransen hvor kvinnene var dommere, omtalt i forrige nr.

Offentliggjørelsen er godtkjent av sedelighetsrådet.

Hva heter modellen, hvor gammel er den, og hvor foregikk konkurransen?

Fra Edruskapsarbeideren nr. 3 1981
klipper vi:

Ennå finnes lysning...

ennå finnes lysning
av dag
og sunnhet som puster
i giftfri rom
men i horisonten
mørkner dagen
og skyene
kommer nærmere

vi behøver alle
å felle dommen
ikke mer gift
i oss og verden

det glassklare vannet
vil vende tilbake
fra eksiltilværelse
i mørke grotter
lunger og hjerter
vil boble av
oksygen glede

lepper skal proklamere
sunnhet som evig duft
og kroppen som
levende duggfrisk
oase i tiden.

Oddgeir Ytterstad

Betjeningen på sortersalen i 1955

Våre tre venninner Laila Bakken, Mona Bjørk og Lillian Sørensen har lånt oss disse bildene fra 1955. Som er tatt på samme dagen.

Det første bildet er fra den gamle salen, nå saksesalen.

De to andre er fra den første del av den nye salen som ble bygd i forbindelse med PM5. Den nye kvalitet manifold krevde ekstra mye sorterarbeid. En tid nærmet antall sorter damer seg 100. For tiden er det på salen bare 24 hvorav de fleste går på deltid. Det er nå maskinsortering som letter arbeidet, og det er ikke så mange arbeidskrevende kvaliteter.

Forøvrig er det for tiden 5 kvinner på saksene. Av menn er det 35 på salen og på saksene. På A4-strengen er det 3 menn og 1 kvinne.

Pikenavnene er satt i (), nummerert fra venstre.

1. Bjørg Jensen
2. Tordis (Bitta) (Holberg) Østrem
3. Fru Korneliussen
4. Nils Engh – død
5. Laila Bakken
6. Ragnar Nordberg – død

7. Hilly (Aabel) Langemyr
8. Karl Enersen
9. Randi (Berntsen) Sæther
10. Ukjent
11. Walter Gunnufsen
12. Gerd (Pedersen) Rørvik

13. Reidun (Berntsen) Finnestad
14. Holberg
15. Gustav Andersen – død
16. Torbjørn Jeppestøl
17. Tønnes Brufjell – død

1. Bjørg Olsen Høyvold
2. Erna (Solvang) Vindholmen
3. Henny (Falander) Guse
4. Hilda Thorkildsen
5. Solveig (Honnemyr) Hagmann
6. Mona (Honnemyr) Bjørk
7. Birgit (Grundetjern) Johannesen
8. Dagny (Thorsen) Gjengedal – død
9. Anny (Ravnevand) Hauglund
10. Laila (Renstrøm) Olsen
11. Signe (Kristiansen) Moi

12. Randi (Svensson) Falander
13. Bjørg (Heiseldal) Aasen
14. Arna (Hagmann) Pedersen
15. Marry (Hestås) Halvorsen
16. Synnøve Knutsen
17. Margot (Kjeåsen) Hansen
18. Nelly Løyning
19. Gudrun Lian
20. Tordis (Verås) Lundevold
21. Unni (Pedersen) Olsen
22. Tønnes Bruffjell – død

23. Oddmar Joreid
24. Astrid Falander
25. Olav Johannesen
26. Ingeborg Karlsen
27. Henry Hagen
28. Mikkal Hornnes
29. Asbjørn Grundetjern
30. Egil Grundetjern
31. Nils Engh – død
32. Ludvig Holte
33. Ola Larsen – død

1. Sigrunn (Bårdsen) Hammen
 2. Agnes Wiig
 3. Karin Pålsen
 4. Magga Kruse
 5. Anne-Berit (Holberg) Severinsen
 6. Tønnes Brufjell

7. Nils Engh
 8. Walter Gunnufsen
 9. Torbjørn Jepestøl
 10. Ingebjørg (Halland) Svendsen
 11. Ragnhild Bakken

12. Reidun Jakobsen
 13. Lillian (Magnussen) Sørensen
 14. Grethe (Gundersen) Eikeland
 15. Reidun Dalene
 16. Ågot Wennerberg